

Analiza

sadržaja tjednika
Novosti u
2023. godini

u ime obitelji

Analiza

sadržaja tjednika Novosti
u 2023. godini

ZAGREB, listopad, 2024.

Izdavač:

UDRUGA U IME OBITELJI

Vankina ulica 2, 10000 Zagreb

Kontakt: info@uimeobitelji.net

<https://uimeobitelji.net>

www.facebook.com/UimeObitelji

IBAN: HR5223600001102351957

Sadržaj

UVOD	5
METODOLOGIJA.....	12
DOMOVINSKI RAT	17
POLITIČKE STRANKE	18
INSTITUCIJE.....	22
STUDIJA SLUČAJA: Neprofesionalno i manipulativno izvještavanje o zbivanjima na sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu.....	23
RUKA RUKU MIJE: Povezanost tjednika Novosti i Hrvatskoga novinarskog društva	25
ZAKLJUČAK	29

UVOD

Novosti – Samostalni srpski tjednik novine su koje izlaze u Hrvatskoj jednom tjedno, a izdaje ih **Srpsko narodno vijeće (SNV)**. Srpsko narodno vijeće, prema svom Statutu, nacionalna je koordinacija vijeća srpske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Vijeće djeluje kao **manjinska samouprava Srbu na području Republike Hrvatske**. Djelovanje SNV-a u skladu je s Ustavom Republike Hrvatske. Proizlazi i iz odredaba Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Druge nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj također na razini jedinica lokalne i regionalne samouprave te na nacionalnoj razini organiziraju vijeća vlastitih manjinskih zajednica te se udružuju u različite udruge i saveze poput Češke besede, Matice slovačke i Talijanske unije. Također, mnoge od brojnih manjinskih zajednica izdaju i svoja glasila koja su pretežito posvećena zaštiti jezika, identiteta, baštine i običaja manjinskih zajednica u Hrvatskoj.

Za izdavanje Novosti u ime Srpskoga narodnog vijeća odgovoran je dr. sc. **Milorad Pupovac, predsjednik Srpskoga narodnog vijeća i predsjednik Samostalne demokratske srpske stranke (SDSS)**. Samostalna demokratska srpska stranka u proteklom je mandatu Hrvatskog sabora između 2020. i 2024. godine bila dijelom parlamentarne većine koju je predvodila Hrvatska demokratska zajednica. Predstavnik Samostalne demokratske srpske stranke tijekom cijelog je mandata druge Vlade bio na poziciji **potpredsjednika Vlade za društvene djelatnosti i ljudska prava**. Tu je dužnost od početka mandata Vlade u srpnju 2020. do smjene u travnju 2022. obnašao tadašnji predsjednik Srpskoga narodnog vijeća i potpredsjednik Samostalne demokratske srpske stranke **Boris Milošević**. Nakon što se u javnosti doznao da Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala (USKOK) **istražuje Miloševićovo**

sudjelovanje u nezakonitom namještanju državnih poticaja, među ostalim i u selima u kojima većinski žive nacionalne manjine, prilikom rekonstrukcije Vlade dužnost potpredsjednika za društvene djelatnosti i ljudska prava od travnja 2022. preuzeila je dotadašnja saborska zastupnica Samostalne demokratske srpske stranke **Anja Šimpraga**.

Za izdavanje Novosti Srpskom se narodnom vijeću na godišnjoj razini dodjeljuju sredstva iz **Državnog proračuna Republike Hrvatske** i to **posredstvom Savjeta za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske i Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske**. U 2023. godini Savjet za nacionalne manjine dodijelio je ukupno **8,3 milijuna eura za projekte ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina od čega je 2,1 milijun pripao srpskoj nacionalnoj manjini**. Od **767 tisuća eura** koliko je pripalo **Srpskom narodnom vijeću**, **600 tisuća Vijeće je primilo za izdavanje Novosti**. Tomu valja pridodati i sredstva od **30 tisuća eura** koja su dodijeljena **Srpskom demokratskom forumu za izdavanje podliska Novosti „Nada“** i **44 tisuće eura** koje su dodijeljene **Srpskom privrednom društvu „Privrednik“** za izdavanje podliska Novosti „Privrednik“. Novosti su, dakle, od **Savjeta za nacionalne manjine samo prošle godine primile 674 tisuće eura.¹⁾** Premda Novosti u svom impresumu navode da njihovo izdavanje financira i **Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina**, o tome podataka na službenim stranicama toga Ureda nedostaje, ali za pretpostaviti je da je ukupan iznos koji Novosti godišnje dobivaju iz državnog proračuna ukupno veći od **674 tisuće eura**. U tekućoj 2024. godini po istom modelu kao i u godini prije za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina predviđeno je nešto više od **10 milijuna eura**. Za projekte ostvarivanja kulturne autonomije srpske nacionalne

1) https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_04_42_756.html (pristup ostvaren 29. 4. 2024.).

manjine iz državnog proračuna u 2024. godini izdvojiti će se **2,3 milijuna eura, od čega 768 tisuća eura za Srpsko narodno vijeće**. Ove će godine Novosti biti financirane sa 610 tisuća eura, za njihov podlistak „Privrednik“ izdvojeno je 48 tisuća eura, a za podlistak „Nada“ 55 tisuća eura.²⁾

Na čelu Savjeta za nacionalne manjine do srpnja 2023. bio je Aleksandar Tolnauer, a od tada predsjedanje je preuzeo Tibor Varga. Svi zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru po dužnosti su ujedno i članovi Savjeta za nacionalne manjine. Ravnatelj Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je Alen Tahir. Vladinom Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina redakcija portala Narod.hr uputila je novinarski upit 26. kolovoza 2024. u kojem su zatraženi odgovori na pitanja financira li i u kojem godišnjem iznosu taj Ured izdavanje tjednika Novosti. Unatoč tomu što su navedene informacije morale biti ustupljene u skladu sa Zakonom o medijima i Zakonom o pravu na pristup informacijama, do zaključivanja ove analize na novinarski upit nije odgovoren. Prema impresumu tjednika Novosti, osim sredstava državnog proračuna, izdavanje Novosti podupire i **National Endowment for Democracy** – američka organizacija civilnog društva koja prema svom geslu „podupire slobodu širom svijeta“. Ta se organizacija u velikoj mjeri financira godišnjom alokacijom sredstava Kongresa SAD-a.³⁾

Prema, na vlastitim stranicama objavljenom, finansijskom izvještaju za 2023. godinu izdavač Novosti, Srpsko narodno vijeće, u toj je godini iz Državnog proračuna Republike Hrvatske primilo **13 993 756 eura**, što je oko 3 milijuna i 300 tisuća eura više nego u 2022. godini. Od inozemnih vlada i međunarodnih

organizacija SNV je u 2023. godini primio 832 640 eura. Ukupni rashodi za sve isplaćene plaće u Srpskom narodnom vijeću iznosili su 2 372 388 eura.⁴⁾

Tjednik Novosti se tijekom 2023. godine tiskao u nakladi od 6000 primjeraka, a tijekom 2024. izdaje se u 5874 primjerka. Redakcija portala Narod.hr 22. kolovoza 2024. uputila je novinarski upit redakciji tjednika Novosti, a nakon toga isti je upit 9. rujna uputila i nakladniku – Srpskom narodnom vijeću. U upitu je redakcija portala Narod.hr, pozivajući se na Zakon o medijima, zahtjevala dostavljanje informacija o prosječnom tjednom broju prodanih primjeraka Novosti, ukupnom broju pretplatnika i zaposlenika tjednika Novosti. Do zaključivanja ove analize na novinarske upite nije odgovoreno. U impresumu tjednika Novosti navode se 42 člana redakcije koji sudjeluju u izradi tjednika kao urednici, novinari, fotografici, dizajneri i ilustratori. Prema podacima koje je portalu Narod.hr dostavio Sektor za industriju i održivi razvoj Hrvatske gospodarske komore Novosti su u 2023. godini distribuirale 186 500 primjeraka.

Savjet za nacionalne manjine pod uvjetima koje je odredio javnim pozivom osim Novostima novac dodjeljuje i nizu drugih glasila nacionalnih manjina. Savjet za nacionalne manjine javni poziv objavljuje krajem svake kalendarske godine za nadolazeću godinu, a za 2024. godinu nosio je puni naziv - Javni poziv udrugama i ustanovama nacionalnih manjina za predlaganje programa za ostvarivanje kulturne autonomije iz područja informiranja, izdavaštva, kulturnog amaterizma i kulturnih manifestacija, programa koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma i ugovora, koji će se sufinancirati sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske u 2024. godini. Primjerice, Bošnjačka nacionalna zajednica Hrvatske u 2023. godini primila je 17 000 eura za izdavanje

2) https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2024_04_47_804.html (pristup ostvaren 29. 4. 2024.).

3) <https://www.ned.org/about/faqs/> (pristup ostvaren 18. 9. 2024.).

4) <https://snv.hr/wp-content/uploads/2024/06/20240617123110-1.pdf> (pristup ostvaren 22. 8. 2024.).

12 mjesecačnika **Bošnjački glas** u nakladi od 800 primjera, a u 2024. godini 18 000 eura za izdavanje 6 dvomjesečnika istog lista u istoj nakladi. Za internetsko izdanje organizacija bošnjačke nacionalne manjine primila je 1300 odnosno 1800 eura. Demokratska zajednica Mađara Hrvatske, Udruga Bilje u 2023. godini za izdavanje 48 brojeva časopisa **Új Magyar Képes Újság** posredstvom Savjeta za nacionalne manjine primila je 90 000 eura, a u 2024. za izdavanje 52 broja časopisa 105 000 eura. Časopis se izdaje u nakladi od 1200 primjera. Za izdavanje mjesecačnika **Prameň Savez Slovaka** u 2023. godini primio je 33 500 eura, a u 2024. - 42 000 eura. Časopis se izdaje u nakladi od 500 primjera. U nakladi od 1600 primjera u 2023. i nakladi od 1325 primjera u 2024. tiska se časopis **La voce del popolo**. Časopis izdaje EDIT Rijeka, novinsko-izdavačka ustanova talijanske nacionalne zajednice. U 2023. godini objavljeno je 300 brojeva časopisa, a u 2024. planirano je izdavanje 302 broja za što je u 2023. godini isplaćeno 900 000 eura, a u 2024. godini 925 300 eura.⁵⁾

Savjet za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske dodjeljuje sredstava za različite vidove ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina. Osim za djelatnost informiranja za koje novac dobivaju Novosti i drugi spomenuti manjinski časopisi - sredstva se raspodjeljuju i za izdavaštvo, poticanje kulturnog amaterizma i kulturnih manifestacija nacionalnih manjina te za programe čije je financiranje dogovorenno bilateralnim ugovorima. Općim uvjetima javnog poziva za dodjelu sredstava za kulturnu autonomiju propisano je da se sredstava određuju za financiranje „...udruga i ustanova koje doprinose očuvanju etničkog, kulturnog i jezičnog identiteta, a istovremeno integracijom u društvo daju doprinos

5) https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_04_42_756.html (pristup ostvaren 29. 4. 2024.);
https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2024_04_47_804.html (pristup ostvaren 29. 4. 2024.).

kulturnom, društvenom i gospodarskom razvoju Republike Hrvatske...“. Udruge i ustanove koje se prijavljuju na Javni poziv za predlaganje programa koji će se sufinancirati sredstvima državnog proračuna također se obavezuje na djelovanje u cilju zaštite postignute razine manjinskih prava, posvećivanje posebne pozornosti kulturnom amaterizmu kao mehanizmu očuvanja etničkog identiteta, poštivanje bilateralnih ugovora, ali i na doprinos promicanju vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske, unapređivanje tolerancije i uspostavljenju multi-etničkog i multikulturalnog povjerenja. U općim kriterijima Javnoga poziva izričito je naglašeno: „neće se **financirati političke djelatnosti pojedinaca** i grupa članova udruga i ustanova odnosno cijelih udruga ili ustanova na izborima i slične aktivnosti.“⁶⁾ Valja naglasiti da su Opći uvjeti javnog poziva istovjetni onima koje je Savjet za nacionalne manjine usvojio 2016. godine dokumentom Kriterij financiranja i ugovaranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina i metodologija praćenja i vrednovanja provedbe financiranih programa (NN 105/2016, 81/20, 122/22).⁷⁾

Posljednja odredba o zabrani financiranja političke djelatnosti nameće pitanje krše li se izdavanjem tjednika Novosti **opći kriteriji Javnog poziva budući da je dr. Milorad Pupovac ujedno i političar i predsjednik Srpskoga narodnog vijeća** koje dobiva **poredjedinačno najviše novca od svih srpskih manjinskih udruženja te je ujedno „za izdavača“ odgovoran za izdavanje tjednika.** Tomu pridodajmo da su zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru po

6) <https://narodne-novine.nn.hr/eli/oglasni/2023/142/pdf> (pristup ostvaren 29. 4. 2024.).

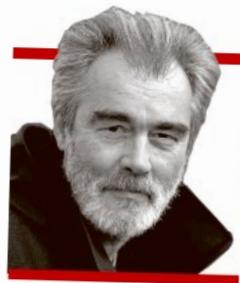
7) https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_11_105_2258.html (pristup ostvaren 22. 9. 2024.); https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2020_07_81_1523.html (pristup ostvaren 22. 9. 2024.); https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2022_10_122_1879.html (pristup ostvaren 22. 9. 2024.).

5 KOLUMNA

Novosti
Tjednik za racionalnu manjinu
#1211, petak, 3. ožujka 2023.

UVREDE & PODMETANJA

Piše Viktor Ivančić

**Imajući u vidu
primanja hrvatskih
predstavnika u
europskim centrima
moći, najbolje bi bilo
reći da je beskraj
naročito izražen
u razdaljini između
zabitih dijelova Like
koji – na nesreću –**

Šuicid demokracije

UHrvatskoj je plaća pirotehničara u svim tvrtkama gotovo jednaka, između dever i 11 tisuća kuna neto. Za posao gdje tako, je rekla ANDREA, baš svaki korak mora biti posljednji, definitivno prenalo. Njezin radni mjesec traje 21 dan i same u slučaju da ih sve odradi dobiti 9000 kuna plus dnevnicu. A dnevница za razmijaniranje je 200 kuna, i to odnedavno, a blizu je 170.

Gornji pasus preuzet je iz reportaže objavljene u nedjeljom Jutarnjem listu o jedinici koju je save jednim od najposlijeposlova – čišćenjem minskih polja. Povod je bila nedavna pogibija pirotehničarke JOSIFE ŠKODRKOVIC i njenoga kolege IGORA KIRINA u Lici. Oni su posljednjih od četverostranih tehničara koji su, radeći svoj posao, dosad osuđili žive, a njih još devedeset i četvero.

Od mina zaostalih iz rata u Hrvatskoj poginulo je 207 osoba, među njima šestero dečje. Da nije pirotehničara koji se sa niske place i skromne dnevnice izlazi smrtnome riziku, stradalib bi bilo neuspoređivo više. 'Svojevremeno se s Vladom dogovaralo da minimalna mirovina pirotehničara iznosi 5000 kuna, što do danas nije tako. Neki od njih žive od 2500 kuna mirovine', kaže jedan od sugovornika u reportaži.

X X X

DUBRAVKA ŠUTIĆ nije iz te reportaže. Ona je iz HDZ-a. Zahvaljujući tom činjenici – da je iz HDZ-a – Šutić je iz Dubrovniku, gdje je bila nastavnik u gimnaziji, završila u Bruxellesu, gdje je naprileti bila zastupnicom

tualizirana zbog toga što su nedavno – internom odlukom – dužnosnicima Europeke unije "zbog uskladjivanja s inflacijskom" plaće povećane za 6,9 posto, i to retroaktivno, od 1. srpnja prešle godine. Osobni dohodek Dubravke Šutića, tako, umjesto preko 26 tisuća, od ljeta iznosi oko 28 tisuća eura.

"Sitničav je i neumjeno zahtijevati da jedna tako tragična egzistencija povrh svega još bude i slabo plaćena", sarkastično je u svoje doba pisao HANS MAGNUS ENZENSBERGER u eseju o Europskoj uniji. "Sigurno nije užitak provoditi se sedesetsatni radni tjedan u ozračju nepodnositljivih, internih konfliktova, blokada i intriga, a da se i ne govori o gubitku dodira sa stvarnošću uvjetovanom profesijom, koji neminovno prijeti svakoj političkoj klasi te, naravno, raste s geografskim obilježjima, a njih još devedeset i četvero.

Ugoden tako da preuzima tu ulogu. Sistem je gad umjesto nje. Nema više potrebe da se politička funkcija zloupotribi za nečinu dala, jer je sama konzumacija političke funkcije nečinost na djelu. Umjesto logističke pretpostavke, politika mudi ispunjeњem kriminalnog čina.

Za Dubravku ili nekoga sličnog njoj dovoljno je da strpljivim partiskim radom osigura povoljniju startnu poziciju, da poljujeći odgovarajući broj probranih rukava, da se uvuče u odgovarajući broj probranih suplija, da kima glavom i propisno drži ruku na srcu dok svira himnu, a kada u nešto streće da uruši u europsku političku tvrdavu s legitimacijom predstavnice 'Hrvatske' – ili, u vjerojatnoj varianti, 'hrvatskog naroda' – počinje vrijediti trideset puta više od onih koje predstavlja.

NEZGODA je što predstavljeni ni o tome nemaju nikavih razumskih sanjana. Jedinke iz korpusa 'hrvatskog naroda' ne dočice svijest da su zastupljeni kroz li političke, jer Dubravku niko nije birao, niti dočima ima razloga osjećati se odgovornim prema njima. Ona je naprosto, kako sljedeća na listi, delegirana od strane nacionalne oligarhije u onu nadnacionalnu, te se udobno, uz 28 tisuća eura mješteće, smještila u pogon koji vrijedno radi na samoprodaju. Kako je primjetio jedan zlobnik – izgleda baš u ovome tekstu – europske političke institucije razvile su se u mržnjaštva slijama.

Imajući u vidu dvije distancirane egzistencije – pirotehničarke koja zbog radnog

Gota mirovina plaća dozvola –
za primanje bezopravka –
Dubravka Šutić (Foto: David
Puklavec /PIXSELL)

14 Novosti
Tjednik za racionalnu manjinu
#1205, petak, 20. siječnja 2023.

Može se samo nagadati kakve su namjere
Vlade u vezi Ulanjaka

Nikola Erceg, asistent na Katedri za
psihologiju rada FFFG-a (Foto: Niko
Lukunić /PIXSELL)

INTRIGATOR

Duboka država

Država odbija ponudu češke tvrtke da
otkupi večinski udio u ostaku Ulanjaka,
luta u odlukama i drži se komspirativno
dok radnici očajavaju

NESTA DOVA do Ulanjaka – tako
nekako mogla bi se sazeti
vjest o državnoj odluci da
ne prihvati otkup večinskog
udjela u tom sklopu od češ-
kog ponuditelja CE Industries. No pritom
ostaje enigma vezana uz ono staro. Točnije,
uz protslogodišnju odluku Vlade RH koju su
u međuvremenu pogodile ili makar dra-

tiv, prolongirala je svoju konačnu odluku još
mjesec dana, i tek zatim ga odbila.

Tocnije, na skupštini vjeronosnika Ulanjak
brodogradilišta u stečaju objavila je svoj za-
klučak da će Ulanjak i 1856 biti prodan kroz
međunarodni tender s pozivom svim zainte-
resiranim strateškim partnerima. Vući to
naoko logično, samo da nije bilo intenziv-
nog koketiranja s Česima proteklih mjeseci,
kada se činilo da je poslovna sudbina pulskog
skvera već riješena. Nastavak brodograd-
ne djelatnosti u njegovu prostoru svakako
je garantiran lokalnim prostornim planom.
No dočima nasmješeno treba likvidirati

puno izdašnje od Hrvatske subvencionira
svoju poljoprivredu, dok se kod nas zagovara
povlačenje države iz privrede općenito. I ne
samо da nas Vlada osuduje na to da ostane-
mo bez svog kruha, nego će dovesti u pitanje
i onaj sa sedam kora.

■ Igor Lasic

Zbogom roamingu

puno izdašnje od Hrvatske subvencionira
svoju poljoprivredu, dok se kod nas zagovara
povlačenje države iz privrede općenito. I ne
samо da nas Vlada osuduje na to da ostane-
mo bez svog kruha, nego će dovesti u pitanje
i onaj sa sedam kora.

■ Igor Lasic

Siromašni pokraj eura

Što je pokazalo vaše istraživanje o pris-
godbi hrvatskih građana na euru?

Prof. ZVONIMIR GALIC i ja, zajedno sa stu-
dentima kolegije Psihologija potrošačkog
ponuđanja, proveli smo istraživanje u kojem
je sudjelovalo 450 hrvatskih građana. Nekih
od osnovnih zaključaka su sljedeći. Kad su
plaće bile izražene u eurima, ljudi su pri-
javljivali nešto niži životni standardi i zado-
voљstvo placom nego kada su ekvivalentne
plaće bile izražene u kunama. Drugim rije-
čima, čini se da euro kod ljudi inducira osje-
ćaj većeg siromaštva nego kuna. Ostali toga,
ljudi su iste proizvodje prepoznajivali skuplji-
ma kada smo ih tražili da procijene njihovo
cijenu u eurima u odnosu na kunu. Razlika je
bila najveća na proizvodima koja su jeftiniji,
ali ih češće kupujemo (npr. čokolada, kava).
To vjerojatno znači da bili spremni platiti
višu cijenu za isti proizvod kada je cijena
izražena u eurima nego u kunama.

zbog čega se ljudi osjećaju siromašniji
ma kada su plaće izražene u eurima, ali
toleriraju višu cijenu kada su izražene u
eurima?

Fenomen koji stoji iza takvih rezultata u psihologiji nazivamo 'iluziju novca'. Iluzija novca je pojma da smo osjećaj na nominalnu vrijednost novaca (drugi broj koji vidimo pred sobom), nego na njegovu realnu vrijednost, odnosno ono koliko taj novac stvarno vrijedi, što nije možemo kupiti. Zato je evo snažnija europska kuna u plaći u eurima u manjoj nominalnoj mjeri – broj koji vidimo na računu u kreditnom kartici – stvarno puno je manji od onog na što smo navlažili. S obzirom na tu našu intuitivnu osjećajnu vrijednost, na nominalnu vrijednost, logično je da se objektivno siromašnijim, iako se naš objektivni status nije puno promjenio. Siromašni smo bili i prije.

škon
Novo-
lavni
kup-
to po-
alni-
drati.
ristu-
ja po-
feti
i i da
Inesi
rbiju.
a taj-
ekla
godi-
je o
zao
se

Kako se fenomen 'iluzije novca' odražava
na gradane?

U tranzicijskom periodu ustvari bismo uvijek bili na opazu kako trošimo i preračunavati eure u kune u glavi. No to je jako teško i začekivati da se često čvrsti osjećaj na nekalvku intuitivnu metodu na tragu 'zvuči li mi ova cifra u eurima ox ili ne'. Osnovno je u tome što su takve proučavane pretrage: grijesit ćemo u smjeru podcjenjivanja cijena kada su izražene u eurima. Međutim, u novim situacijama ljudi imaju tendenciju biti oprezniji i odlučujući i zaključujući. Tako da u ovoj situaciji vjerojatno imamo da je dva fenomena koji djeluju u suprotnim smjerima – iluzija novca potiče većim potrošnjom, a suprotnost je da se tendencija da u nepoznatim situacijama reagiramo s oprezom.

■ Mira Jasić Gašić

dužnosti članovi Savjeta za nacionalne manjine, pa o godišnjoj finansijskoj potpori SNV-u i Novostima, osim aktualnog **Milorada Pupovca, odlučuje i bivši predsjednik te aktualni potpredsjednik Srpskog narodnog vijeća Boris Milošević i potpredsjednica SNV-a te saborska zastupnica SDSS-a Dragana Jeckov**. Nakon niza upozorenja udruge U ime obitelji, portala Narod.hr i drugih javnih aktera o tomu da prilikom dodjele sredstava za financiranje programa kulturne autonomije dolazi do **eklatantnog sukoba interesa** budući da saborski zastupnici srpske nacionalne manjine kao članovi Savjeta za nacionalne manjine sudjeluju u odlučivanju o dodjeli novca Srpskom narodnom vijeću čiji su visoki dužnosnici.⁸⁾ Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa u svojim je Smjernicama i uputama iz 2018. godine naglasilo da se **saborski zastupnici koji su ujedno i članovi ovoga Savjeta moraju izuzeti iz rasprave i glasovanja o dodjeljivanju sredstava udrugama s kojima su interesno povezani**. Na 102. sjednici Savjeta za nacionalne manjine na kojoj je održana rasprava i donešena odluka o raspodjeli sredstava za 2023. godinu saborski zastupnici nacionalnih manjina uključujući i jedinog prisutnog zastupnika srpske nacionalne manjine Borisa Miloševića izuzeti su iz glasovanja budući da je predsjednik upozorio saborske zastupnike koji su članovi Savjeta za nacionalne manjine da su se dužni suzdržati od rasprave o zahtjevima i dokumentacijom udruge s kojom su interesno povezani. Zastupnik romske, austrijske, bugarske, njemačke, poljske, rumunjske, rusinske, ruske, turske, ukrajinske, vlaške i židovske nacionalne manjine **Veljko Kajtazi** na toj je sjednici apelirao da se Udruzi Romski nacionalni forum Beli Manastir dodjele veća sredstva od planiranoga. Je li prilikom dodjele sredstava u 2024. također došlo do sličnih intervencija suprot-

8) <https://narod.hr/hrvatska/dodjeljivanje-sredstava-snvs-dokumenti-dokazuju-da-se-milorad-pupovac-nije-izuzeo-glasovanja> (pristup ostvaren 18. 9. 2024.).

nih Odlukama Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa nije poznato budući da do zaključivanja ove analize na službenim stranicama nije objavljen zapisnik sjednice Savjeta za nacionalne manjine koja se održala 19. travnja 2024.

Osim zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru, 12 članova Savjeta za nacionalne manjine imenuje Vlada Republike Hrvatske. Vlada imenuje sedam članova iz reda osoba koje predlože vijeća nacionalnih manjina, a pet članova iz reda istaknutih kulturnih, znanstvenih, stručnih, vjerskih djelatnika iz reda osoba koje predlože manjinske udruge i druge organizacije manjina, vjerske zajednice, pravne osobe i građani pripadnici nacionalnih manjina. Budući da su manjinske udruge ujedno i ovlašteni predlagači članova Savjeta, ali i primatelji novca o dodjeli kojega kao članovi Savjeta odlučuju, opravdano je postaviti pitanje **je li većina članova Savjeta za nacionalne manjine u sukobu interesa**, osobito ako se uzme u obzir da su i članovi vijeća nacionalnih manjina nerijetko dužnosnici i udruga, ali i političkih stranaka nacionalnih manjina.

Već i samo letimičnim pogledom na sadržaj Novosti čitatelj može ustvrditi da je razmjerno vrlo mali broj članaka/stranica tog tjednika posvećen pitanjima manjinskih prava, praćenju kulturnog amaterizma srpskih kulturnih i obrazovnih organizacija i kulturno-umjetničkih društava, a da je **većina sadržaja Novosti posvećena aktualnim općim političkim i društvenim temama, prijeporima i ličnostima**. Novosti u prosjeku imaju 14 rubrika i 4 kolumnne. Pitanjima koja se direktno tiču srpske nacionalne manjine bave se tek dvije manje rubrike Novosti. To su rubrika Manjinski zastupnik i rubrika Informator. U drugim rubrikama tek se povremeno piše o pitanjima koja se tiču nacionalnih manjina. Jedna od takvih rubrika je rubrika Reportaže. U tom se kontekstu u hrvatskoj javnosti postavlja opravdano pitanje **ispunjavaju li Novosti svoju temeljnju zadaću jačanja manjinskog položaja srpskog naroda u Hrvatskoj i razlikuje li se**

cilj njihova izdavanja od cilja izlaženja bilo kojeg drugog medija u RH.⁹⁾

Usporedi li se naslovnice drugih glasila manjinskih časopisa koja novac dobivaju posredstvom Savjeta za nacionalne manjine, može se uvidjeti znatno odstupanje Novosti u odnosu na druga manjinska glasila.¹⁰⁾

Na naslovnicama glasila slovačke, mađarske i talijanske nacionalne manjine može se vidjeti usmjerenost na izvještavanje o kulturno-umjetničkim manifestacijama i drugim aktivnostima manjinskih organizacija, dok naslovnice Novosti vrijedaju nacionalne osjećaje većinskoga hrvatskog naroda, omalo-važavaju hrvatske nacionalne simbole i praznike, vrijedaju osjećaje katolika kao većinske vjerske zajednice te promoviraju radikalne lijeve političke ideje uključujući i promociju propaloga jugoslavenskog totalitarnog komunističkog režima i njegova vođe diktatora Josipa Broza Tita. Stoga, ne treba čuditi da je u fokusu hrvatske javnosti pitanje **na koji način Novosti pridonosi**

- 9) <https://hina.hr/vijest/10984734> (pristup ostvaren 22. 9. 2024.); <https://narod.hr/hrvatska/radic-dp-protiv-financiranja-novosti-znate-li-koliko-sada-dobivaju-iz-drzavnog-proracuna> (pristup ostvaren 22. 9. 2024.); <https://narod.hr/hrvatska/pupovac-kaze-da-je-spreman-odgovarati-za-svoja-djela-hoce-li-odgovarati-za-sukob-interesa> (22. 9. 2024.); <https://www.dnevno.hr/vijesti/komentari/u-ime-zdravog-razuma-rh-treba-prestati-financirati-pupovceve-novosti-1055255/> (pristup ostvaren 22. 9. 2024.); <https://www.youtube.com/watch?v=dr8sus3cOQs> (pristup ostvaren 22. 9. 2024.).
- 10) <https://www.savez-slovenska.hr/hr/casopis-pramen?task-document.viewdoc&id=467> (pristup ostvaren 23. 8. 2024.); <https://lavoce.hr/prima-pagina/prima-pagina-26-08-2024> (pristup ostvarem 26. 8. 2024.).

kulturnom, društvenom i gospodarskom razvoju Hrvatske, kao i pitanje promiču li Novosti vrednote ustavnog poretku Republike Hrvatske, toleranciju i multietnički dijalog.

U Izvještaju o zloupotrebi proračunskog novca namjenjenog srpskoj nacionalnoj manjini udruga U ime obitelji još je **2017. godine upozorila da tjednik Novosti sadržajem koji objavljuje „izražava i potiče na netolerantnost prema većinskom hrvatskom narodu“¹¹⁾** Naglašeno je da Novosti sustavno krše opće

- 11) https://narod.hr/wpcontent/uploads/2017/02/IZVJE_TAJ_O_ZLOUPOTREBI_PRORA_UNSKOG_NOVCA_NAMJENOG_SRPSKOJ_NACIONALNOJ_MANJINI-1.pdf (pristup ostvaren 2. 5. 2024.).

kriterije Javnoga poziva jer taj tjednik ne promiče vrednote ustavnog poretka, te štoviše krši čl. 349. Kaznenog zakona izvrgavanjem ruglu Republike Hrvatske, njezine zastave, grba i himne.¹²⁾

Ova je analiza nastala da bi se utvrdile karakteristike sadržaja tjednika za koji se na godišnjoj razini izdvajaju **stotine tisuća eura hrvatskih poreznih obveznika**, ali i kako bi se ispitalo troše li Novosti dodijeljen javni novac u skladu s obvezama koje su im kao i svakom manjinskom listu i projektu propisane općim kriterijima financiranja. U fokusu ovog istraživanja je, dakle, na temelju analize sadržaja utvrditi u kojoj mjeri Novosti ispunjavaju kriterije propisane Javnim pozivom udrugama i ustanovama nacionalnih manjina za predlaganje programa za ostvarivanje kulturne autonomije iz područja informiranja, izdavaštva, kulturnog amaterizma i kulturnih manifestacija, programa koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma i ugovora, koji se sufinanciraju sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske i u 2024. godini. Također, kroz analizu sadržaja Novosti stavlja se poseban naglasak na ispitivanje odnosa tekstova objavljenih u tom tjedniku prema ustavnim vrednotama Republike Hrvatske, Domovinskom ratu i institucijama državne vlasti te prema političkim strankama i drugim najvažnijim dionicima hrvatskog društva. Kritičko vrednovanje sadržaja Novosti komparira se i s recentnim rezultatima istraživanja povjerenja hrvatskih građana u institucije koja od 1999. godine provodi Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.¹³⁾ Na taj se način nastoji utvrditi koliko se percepcija društvenih odnosa tjednika Novosti i njihova nakladnika Srpskoga narodnog

12) https://narod.hr/wp-content/uploads/2017/02/IZVJE_TAJ_O_ZLOUPOTREBL_PRORA_UNSKOG_NOVCA_NAMJENJENOG_SRPSKOJ_NACIONALNOJ_MANJINI-1.pdf (pristup ostvaren 2. 5. 2024.).

13) Kosta Bovan; Nikola Baketa, „Stabilnost i/ili promjene? Povjerenje u institucije u Hrvatskoj od 1999. do 2020.“, Revija za sociologiju 52, br. 1 (2022).

vijeća poklapa s općom percepcijom hrvatskih građana iz čieg se javnog novca financira izdavanje toga tjednika. Studije slučaja pak kroz analize pojedinih novinskih tekstova nastoje čitatelju pružiti uvid u opće karakteristike pristupa izvještavanju u tjedniku Novosti.

METODOLOGIJA

Okosnica ovoga rada **analiza je sadržaja tiskanih izdanja tjednika Novosti**. Analizirani su brojevi objavljeni između **1. siječnja i 31. prosinca 2023. godinu** (1203 - 1254). Ukupno je analizirano 348 članaka objavljenih u tjedniku Novosti tijekom 2023. godine. Iz članaka objavljenih u tjedniku Novosti izdvajana su imena nekih od najvažnijih osoba iz hrvatskog društvenog, političkog i kulturnog života te nazivi organizacija, udruženja i institucija. Uzimajući kao jedinstvenu funkcionalnu cjelinu svaki novinski članak za svaki od navedenih pojmova iz političkog, društvenog i kulturnog života **razmatrana je intoniranost sadržaja odnosno cjelovitost sudova na temelju kojih su u članku doneseni zaključci**. Taj se prikaz pojedine osobe i pojma svrstao u pet kategorija – isključivo negativno (1), uglavnom negativno (2), neutralno (3), uglavnom pozitivno (4) i isključivo pozitivno (5).

Neutralnim prikazom (3) smatraju se opisi kojima su iznesene ili prenesene najvažnije činjenice o pojedinom osobi ili pojmu, uključujući činjenice koje im idu i one koje im ne idu u prilog. Neutralnim novinskim opisom smatra se svaki onaj opis u kojem autor nije iznosio vlastiti vrijednosni sud te u kojem se osobi ili pojmu nisu pridijevali niti naglašeno pozitivne niti naglašeno negativne etikete. Neutralnim opisima smatrali su se svi oni novinarski opisi koji poštuju „pravilo iznošenja druge strane“ i koji su napisani u skladu s osnovnim postulatima novinarske objektivnosti.

Ocenjom **uglavnom negativno (2)** ocjenjeni su oni novinski opisi u kojima je konotacija spominjanja osobe ili pojma bila naglašeno negativna, ali je u tekstu iznesen barem jedan argument u korist opisivane osobe ili pojma. Ocjena **isključivo negativno (1)** u analizi je bila namijenjena svim onim opisima koji su iznosili isključivo negativne argumente i kritike za analiziranu osobu ili pojmom. Negativnom ocjenom ocijenjeni su svi oni opisi u kojima se analizirane osobe ili pojmove isključivo vrijeđalo i diskreditiralo te svi oni opisi u kojima su se osobna imena ili pojmovi koristili kao simboli negativnih konotacija.

S druge strane, u kategoriju **uglavnom pozitivno (4)** uvršteni su svi oni opisi koji su naglašavali pozitivne strane pojedine osobe i pojma, dok je kategorija **isključivo pozitivno (5)** bila namijenjena onim opisima u kojima je u potpunosti bilo zanemareno pravilo druge strane i koji su navodili isključivo pozitivne strane pojedine osobe i/ili fenomena te iznosili argumente koji su išli isključivo u njihov prilog.

Radi jasnoće ovdje donosimo i nekoliko primjera ocjena tekstova u kojima se u Novostima pisalo o osobama, organizacijama, institucijama i dionicima hrvatskog društva i koji su predstavljeni ocjenama negativno/neutralno/pozitivno od jedan do pet.

Ocenjom **isključivo negativno (1)** ocijenjeno je, između ostalog, predstavljanje ličko-senjskog župana Ernesta Petryja (HDZ) u članku novinara Ivice Đikića pod naslovom „**Banski dodvori**“, u kojemu autor iznosi imena „desetero HDZ-ovaca u čijem političkom djelovanju zapaženo mjesto pripada neumjerenom veličanju Plenkovićeva lika i djela“. Tako Đikić o Petryju piše:

„Ličko-senjski župan politički je glavinjao u dosadašnjoj karijeri, čak dotle da je na lokalnoj razini svojedobno bio žestoki protivnik HDZ-a, pa vjerojatno odatle izvire njegova potreba da u dodvoravanju Plenkoviću ode dalje od drugih, da mišlu, riječju i djelom posvjedoči vlastitu preobrazbu u većeg i odanijeg HDZ-ovca nego što je bio Franjo Tuđman.“

Ocenjom **uglavnom negativno (2)** ocijenjena su izvještavanja poput onoga o Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske (DORH) Ivice Đikića, u broju objavljenom 21. srpnja u članku naslovlenom „Politika decentralizirane korupcije“, kojemu je fokus afera s HEP-ovim viškovima plina. O Državnom odvjetništvu piše:

„...da se sve prepusti poluparaliziranom i uglavnom politički poslušnom Državnom odvjetništvu.“

Ocenjom **neutralno (3)** ocjenjuje se opis koji sadrži činjenice koje i idu i ne idu u prilog aktera o kojemu se izvještava. Tako u Novostima od 14. srpnja 2023. godine, novinar **Igor Lasić** u članku pod naslovom „**Obale nisu obranjene**“, čija je tema **Zakon o pomorskom dobru**, piše o različitim aspektima navedenog zakona te o saborskog zastupnika **Mariji Selak Raspudić** navodi:

„Marija Selak Raspudić iz Kluba zastupnika Mosta zatražila je pak od kolega iz lijevog centra da se presele na suprotnu stranu sabornice, tamo gdje su HDZ-ovci. Očito neće samo HDZ profitirati od propusta Možemo!, nego i glavna desna konkurenčija potonjih u oponiciji, koja ovakve momente uvijek budno isčekuje.“

Ocenjom **uglavnom pozitivno (4)** ocijenjen je, između ostalog, i opis potpredsjednika Vlade i ministra mora, prometa i infrastrukture **Olega Butkovića (HDZ)** koji je napisao **Ivica Đikić** u članku „**Plenkovićevi aduti**“ objavljenom 22. prosinca. Butkoviću se predviđa najbolji izborni rezultat za HDZ do sada u 8. izbornoj jedinici kojoj je na čelu. Hvale se njegove kompetencije i nekompromitiranost te se zaključuje: „Politički je oprezan i posvećen tome da ne učini pogrešan korak, da ne izgovori krivu riječ i da izbjegne konflikt. Uvjerjen je u svoju političku mudrost i ima visoko mišljenje o svojim političkim dometima, ali manjak karizme i odlučnosti uvelike ga limitiraju.“

Ocenjom **isključivo pozitivno (5)** ocijenjena su isključivo pozitivna izvještavanja, gdje kao primjer o **Hrvatskom novinarskom društvu (HND)** **Igor Lasić** u članku „**Medijski injektor**“ objavljenom 28. srpnja o nacrtu novog Zakona o medijima piše:

Kad nadbiskupi utihnu

Informacije o potencijalnim propustima nadbiskupa Đure Hranića u slučaju Rajčevac, koji su doveli do toga da je taj svećenik nastavio službovati u Sotinu.

28 BEGJINA

Novosti
Tjednik za racionalnu manjinu
#1212, petak, 5. svibnja 2023.Nametnja rješenja iz OHR-a nisu presedan,
nego ustavna praksa u Bosni i Hercegovini

Dok je počeo na radu svećenici blizu stranica lju Sotinu, prijava protiv dakovacko-osječkog nadbiskupa Šimicevića, srušila se vrhom Katoličke informacije o Hranićevu pustini u služaju Rajčevac, toga da je taj svećenik nastavio službovati u Sotinu tri godine nadbiskup obavijestio je da kantinama JOSIPA BOZANIĆA biskupa Željimira Pušića i Bozanića je preko drugog sredstva zlostavljanju u listopadu 2020. godine član obitelji je priznao protiv Hranića u svibnju 2021. zadanski nadbiskup način iscrplno obavijestio je tezima svog kolege na dijelu nadbiskupije. Unatoč naputku da biskupi trebaju prijaviti svim biskupijama ako dođu do istvarjanju ili zastavljanju, to i Novosti nije desilo. Odgovorene čekamo od siječnja 2023. godine nadbiskupije odgovorili su da ne dogadaju u drugim nadbiskupijama. Sadržaj vatikanskih zakona ukazuje na to da dužnost prijava Kao što smo pisali u prethodnoj Hranić je u

Piše Eldin Hadžović

Država trulih kompromisa

Skoro 30 godina nakon rata u BiH političke partije na vlasti nisu se uspjele dogovoriti oko izmjena ustava i sve intervencije u tom smislu došle su sa strane, odnosno iz OHR-a. Paradoksalno, najžešći protivnici visokog predstavnika Schmidta trenutno su Milorad Dodik, Bakir Izetbegović i Željko Komšić

Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH je izglasao formiranje nove entitetiske vlade. Sa 51 glasom za, predstavnici stranaka okupljenih oko Trojke (Nan i prava, SDP i Nasa stranka) i HDZ-a BiH (uz podršku HDZ-a i 1990 i Pomački) izglasali su formiranje nove vlade, uz jedan suzdržani glas i dva protiv.

skog saveza BiH (NES), čiji je stranački status trenutno nedefiniran, jer ta stranica nije potvrđena navedenom formom parlamentarne većinu. Jedan dio Schmidtevih nametnja se odnosio na privremeno suspendovanje člana rukovodstva Domova naroda Federacije BiH iz bošnjačkog naroda REFELE LENDER, koji kao stava-ov nosilac funkcije nije htio prihvati preddložene

Srbi kao hegemoni

U školskim predstavama gdje se govori o srpskoj povijesti su provo-

3 POLITIKA

Novosti
Tjednik za racionalnu manjinu
#1213, petak, 17. ožujka 2023.Odluka o
na snazi je

PETAR PRVAK
Vladan Čekić, beničin, kao predstavnik skog načina predstavljanje lekcijama gdje se govori o srpskoj povijesti. Osim toga, ova navodnja naci-

Trg HDZ-ovih

Od Tuđmanove ere na ovom trgu u vezi javnih okupljanja i protesta institucijama vlasti temeljito su na poziciji, zatiru svoje na Markovom trgu, a kada su (ne)posredno zazivaju državu

Već 880 dana, ili gotovo dvije i pol godine, građani i gradanke ne mogu se slobodno prošetati Markovom trgom niti se približiti zgradama Vlade, Saborske i Ustavnog suda. Na snazi su i dalje mjerljivo uspostavljeni

koje su ranije miliji turisti, sada je prenamijenjena u elitni parking. Ostali smrćnici mogu joći pricu preko policijskih punktova, i pod put ujetvom da su stanari okolnih zgrada zatiru za to imaju neki drugi opravdani razlog.

Kako su u jesen 2020. objavljene

emonisti

zatvaranju Markovog trga
e gotovo dvije i pol godine

PIŠE Tamara Opačić

vog mira

o HDZ-ova politika
ristupa građana ključnim
se na jasnom principu:
raku mogućnost pobune
u u opoziciji, s njega
ni udar

sno-obavještajne agencije, vlast je čitavom
trgu, ujedno i sjedištu najviših državnih in-
stancija, dodijelila znaku stičenog protesta
kategorije. Javnosti pritom nikada nisu
adekvatno objasnjenje. U svakom slučaju

ukoliko i dalje postoji ozbiljna
za život ljudi, javnosti o tome tre-
formirana. Međutim, nikada nije
objektivno razmjeri i prioriteta, ono što

Moja dominija

Na desetu godišnjicu ulaska u Europsku uniju, jehe hrvatskog članstva lakše je pobrojati nego ne. Devastirana brodogradnja, zapušteni agrar, udni mirovinski sustav, masovna emigracija, nakost – svedeni smo na pragmatičnu EU-pomoć us dominija.

Adrese bez fašista

Prema odluci Odbora za imenovanje naselja, ulica i trgova zagrebačke Gradske skupštine u dogledno će se vrijeme preimenovati ukupno devet zagrebačkih ulica koje nose imena ustaških dužnosnika i onih neposredno povezanih s tim zločinačkim režimom.

Prije toga pozitivna mišljenja o preimenovanju dostavila su i Vijeće gradskih četvrti Črnomerec i Peščenica – Žitnjak, na čijem se području nalazi većina ulica, dok se vijećnici četvrti Gornja Dubrava, (gdje većinu čine oporebni vježbeni platformi Možemo!) protive preimenovanju tamošnje ulice nazavane po VLADIMIRU UBRIĆU, profesoru i književniku koji je sudjelovao u indoktrinaciji mladiži, pisao ustaške koralnice u kojima je slavili poglavnika ANTU PAVELIĆA, a čijim je imenom ustalo imenovana i jedna bjelovarska ulica. Premda se dakle ne slazu s preimenovanjem one je, prema rječima RADE BORIĆ, predsjednice zagrebačkog Odbora posve izvezena, s obzirom na to da je u obdobjenju u kojemu je stajalo da prijedlog nakon rasprave nije prihvачen, nedostajala bilo kakva argumentacija.

Premda se, također donedavno, na listi preimenovanja nalazila i ulica nazvana po PETRU GREGUČU, književniku i profesoru Nadbiskupske gimnazije na području četvrti Trnje. Novostima je potvrđeno da se dodatnim istraživanjem njegova lika i djela ipak od te nakane odustalo. Inicijativu za preimenovanjima ulic

sljedile taj primjer, što se prema svesti čini da hoće – kazala je Rada Borić.

Novosti su već pisale o spornim nazivima ulica u Zagrebu. Podsjetimo, u četvrti Črnomerec preimenovat će se četiri ulice s čime je suglasna većina tamošnjih vjećnika: ulice koje nose imena FRANJE NEVISTIĆA, IVANA ORŠANIĆA, SRECKA KARAMANA i BRANKA KLAJNICA, određene manje ili više istaknutih dužnosnika zločinačke NDH. U tim ulicama ukupno stanuje zamašlo 240 građana.

i jedna ulica u Zadru, kao i osnovnu školu u Kafelu Starom, odakle je rodom.

– Iz te četvrti još nisu predložili nova imena, pa ćemo im sugerirati da izaberu iz postojećeg FONDA imena. Predlažem da poput četvrti Črnomerec predloži zasluzne žene i na taj način poprave postotak ulica imenovanih po ženama – kazala je Rada Borić.

Također, kako smo već natuknuli, inicijatori preimenovanja ulica upozorili su i na druge gradove i mjesto u kojima nose sporna imena. Tako primjerice jedna ulica u Dalju u općini Erdut nosi ime JOSIPA ASTALOŠA, nekadашnjeg osječkog župnika i ustaškog tabornika. Astaloš je sudjelovao i u prekrstavanju Srba, a javno je smrtnik 5. kolovoza 1945. Znamo li da Šabi i danas čine većinu u tom gradiću, doista čudi kako Astaloš i dalje ima placa u Dalju. U Dubrovniku su dvije ulice

platforma za buduće politike što bi mnogi na ekstremnoj desnici htjeli. – Treba pozvati i druge gradove i općine da ulice što prije isto kako bismo krenuli razvijati kulturnu identitetu i povijesnu kulturu srednjovjekovne Hrvatske. I tako da se one imenuju po žrtvama, pozitivnim licnostima i stvarima iz naše prošlosti – rečao je Vukobratović.

No dok neki končano miču, drugi i dalje promiču. Primjer je nedavna misa u Macejlu za pogubine na Bleiburgu i Križevnom putu. Dio okupljenih nije se pritom zbumio prisutvom premjera i članova Vlade, mahalo se zastavama s natpisom 'Za dom spremni' s prvim bijelim poljem, oznakama Domobranstva 1941., i drugim inkriminiranim insignijama.

– U javnim komemorativnim praksama konfuzija je prisurna desetjeljećima i posljedica je nesposobnosti naših političkih elita da nadu-

„...Hrvatsko novinarsko društvo, realno jedina relevantna generalno-strukovna medijska organizacija u ovoj zemlji...“

Prema predstavljenoj klasifikaciji, opis pojedinca ili pojedinog pojma koji poštuje načela novinarske nepristranosti i objektivnosti ocijenjen je ocjenom – 3. I dok ocjene 2 i 4 podrazumijevaju odstupanja od načela objektivnosti i neutralnosti prikaza, ocjene 1 i 5 dane su onim opisima u kojima je autor iznosio argumente samo u korist odnosno samo protiv pojedine osobe ili pojma. Podaci za svaku osobu ili pojmu, skupinu osoba ili skupinu pojmova izračunavani su kao prosjek svih ocjena kojima su ocijenjeni opisi pojedine osobe ili pojma, skupine osoba ili skupine pojmova tijekom 2023. godine.

Za ilustraciju ocjenjivanja može se promotriti ocjene koje su dodijeljene osobama i pojmovima koji su spomenuti u tekstu Tamare Opačić „Hrvatsko Mostobranstvo“ koji je u tjedniku objavljen 3. studenoga 2023.

Osoba/organizacija	Ocjena
Most	2
Miro Bulj	1
Božo Petrov	1
Nizar Shoukry	1
Domovinski pokret	1
Zvonimir Troskot	1
Nino Raspudić	2
Željka Markić	1
Marin Miletić	1
Marija Selak Raspudić	2
Nikola Grmoja	2
Marko Perković Thompson	1
Zlatko Hasanbegović	1
Helena Pirnat Dragičević	3
Tihomir Orešković	1
Marko Vučetić	3
Vlaho Orepić	4

Prikazane ocjene za svaku od navedenih osoba ili organizacija pridodane su ocjenama svih drugih spominjanja pojedine osobe ili pojma te je na temelju svih ocjena izračunana prosječna ocjena za svaku pojedinu osobu ili pojmu.

Prilikom ovoga istraživanja naglasak je bio stavljen na opće kvalitete sadržaja novinskih tekstova i izvještavanja te je najveća pozornost bila posvećena autorskim tekstovima novinara Novosti, a manje reportažama i intervjuima u kojima se rjeđe ili teže mogla uočiti autorova pristranost ili nepristranost prema pojedinim osobama ili pojmovima. Za analizu su, dakle, odabirani oni tekstovi koji su se ticali izvještavanja o unutarnjim pitanjima u Hrvatskoj, a iz analize su izostavljeni tekstovi u kojima se pisalo o osobama i organizacijama koji djeluju izvan Republike Hrvatske te tekstovi o regionalnim i globalnim zbujanjima. Iz analize su također izostavljeni i oni tekstovi koji su se bavili temama, osobama i događajima koje nemaju šire društveno značenje. Premda je prema sadržaju tekstova koji su u Novostima objavljeni tijekom 2023. godine ocjenjen velik broj osoba, institucija i organizacija valja naglasiti da je u ovoj analizi prikazan tek manji dio dobivenih podataka s obzirom na teme koje su ovom analizom obuhvaćene.

Ova istraživačka metoda u kojoj se kvalitativni podaci pretvaraju u kvantitativne podatke stvorena je da bi se dobiveni podaci lakše uspoređivali te da bi analiza sadržaja dobila što neutralnije i što mjerljivije pokazatelje.

DOMOVINSKI RAT

Kao jedna od izvořišnih osnova državnosti na kojima je utemeljena suverena hrvatska država u Ustavu Republike Hrvatske navodi se **pobjeda hrvatskog naroda i hrvatskih branitelja u pravednom, legitimnom, obrambenom i oslobođilačkom Domovinskom ratu (1991. - 1995.).¹⁴⁾** Pobjeda u Domovinskom ratu nesporno se može shvatiti kao jedna od vrednota hrvatskoga ustavnog poretka.

Spominjanje vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga Republike Hrvatske tijekom Domovinskog rata i prvog predsjednika samostalne i suverene Republike Hrvatske dr. sc. Franje Tuđmana pod čijim su vodstvom hrvatski narod i hrvatski branitelji izvojevali pobjedu u Domovinskom ratu u tekstovima Novosti tijekom 2023. godine **ocijenjeno je srednjom ocjenom 1,16**. Predsjednika Tuđmana su, premda se u Novostima spominjao razmjerno često, u tek nekoliko opisa novinari Novosti **opisali uglavnom negativno (2)**, a u najvećem se broju primjera njegovi opisi mogu kvalificirati kao **isključivo negativni (1)**. Pojedini opisi lika i djelovanja Franje Tuđmana ipak su bili pozitivniji od opisa njegovih najbližih suradnika. **Ratni ministar obrane Gojko Šušak u svim je opisima tijekom cijele 2023. godine bio opisivan isključivo negativno**, a isti tretman na stranicama Samostalnoga srpskog tjednika imao je **ratni načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga general Janko Bobetko. Obojica su ocijenjena ukupnom srednjom ocjenom 1**, odnosno u Novostima nije prikazan niti jedan pozitivan aspekt njihova djelovanja.

Ni legitimna postrojba Hrvatske vojske – **Hrvatske oružane snage (HOS)** nije opisivana bolje od prvoga hrvatskog predsjednika. Ta je postrojba opisivana

isključivo negativno, a srednja ocjena njezinih opisa bila je **1,14**. Ukupno su **svi ratni zapovjednici Hrvatske vojske i Hrvatskog vijeća obrane te istaknuti hrvatski branitelji na stranicama tjednika Novosti opisivani uglavnom negativno, a srednja ocjena opisa je 1,54**.

U velikom broju članaka Novosti Domovinski rat, prvi hrvatski predsjednik i hrvatski branitelji **izvrgnuti su uvredljivim i diskriminatornim porukama**. U nastavku su navedeni neki od ulomaka tih tekstova.

Dana 24. veljače Viktor Ivančić u članku „Kenjajmo!“ navodi:

„Možemo li onda zaključiti da kenjanje čini samu bit današnje HDZ-ove politike? Ne samo današnje. Njime je obilježena cijela povijest. Od čega se drugog sastojala **Tuđmanova državotvorna misija nego od intenzivnog kenjanja** o sudbinskoj važnosti nacionalnih mitova, i to po oprobanoj kršćanskoj špranci: od izabranog naroda, preko obećane zemlje, pa do paketa neprijatelja i ukazanja Mesije koji će sve to razriješiti u ‘hepi endu’. Tu zadnju ulogu je dakako namijenio svojoj skromnoj ličnosti.“¹⁵⁾

Dana 3. studenoga Viktor Ivančić u članku „Dream team“ donosi:

„Tamo lijepo stoji da je Republika Hrvatska među 14 šupačkih zemalja koje su glasale protiv UN-ove rezolucije o humanitarnom primirju u Gazi. I sad idu očekivani i zasluzeni komentari: Republika Hrvatska je bijeda od države! Republika Hrvatska se Americi i Izraelu uvlači u dupe! Republika Hrvatska je primjer beskičmenjaštva! Republika Hrvatska ne može se bez dozvole tutora izjasniti čak ni za obustavu vatre! Republika Hrvatska i nije samostalna država, već **konzervativni isprdag!**“¹⁶⁾

Uzimajući u obzir sve navedeno, valja ustvrditi da prema ovdje prikazanim preliminarnim podacima, tjednik Novosti sumarno iskazuje izrazito negativan

14) <https://www.zakon.hr/z/94/Ustav-Republike-Hrvatske> (pristup ostvaren 30. 4. 2024.).

15) Novosti. Samostalni srpski tjednik, 24. 2. 2023., broj 1210.

16) Novosti. Samostalni srpski tjednik, 3. 11. 2023., broj 1246.

stav o Domovinskom ratu te zapovjednicima pobjedničke Hrvatske vojske. Time se, u svakom slučaju, ne promiču, već se štoviše podržavaju vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske. Ne potiču se tolerancija, međuetničko i međukulturalno povjerenje, niti se ostvaruje ijedni drugi cilj javnog poziva Savjeta za nacionalne manjine.

POLITIČKE STRANKE

Vladajuća stranka u Hrvatskoj – Hrvatska demokratska zajednica – u dva je prethodna mandata bila značajno najveća stranka vladajuće većine u Hrvatskom saboru te je njezin predsjednik mr. Andrej Plenković od 2016. ujedno i predsjednik Vlade Republike Hrvatske, a njezin član Gordan Jandroković od 2017. godine predsjednik je Hrvatskog sabora. U drugoj Plenkovićevoj Vladi između 2020. i 2024. Samostalna demokratska srpska stranka bila je dio Vlade Republike Hrvatske, a u prvom mandatu SDSS je Plenkovića podržavao kao dio parlamentarne većine.

Ukupna sumarna ocjena kojom se ocjenjuju napisi Novosti o radu Vlade tijekom 2023. godine je 1,2. Prikaz rada i djelovanja predsjednika Vlade Novosti su također dominantno opisivale isključivo negativno. Ukupna ocjena opisa premijera u Novostima je 1,39, slično kao i predsjednika Sabora, čiji su opisi ocijenjeni srednjom ocjenom 1,4. Niz aktualnih i bivših ministara u Vladi Andreja Plenkovića ocijenjeno je isključivo negativno. Isključivo negativno pisalo se primjerice o bivšoj ministrici Gabrijeli Žalac optuženoj za preplaćivanje softvera za vlastito Ministarstvo, ali i o aktualnoj ministrici Nini Obuljen Koržinek i ministru Viliju Berošu, kao i o tadašnjem glasnogovorniku Vlade Marku Miliću. Opisi svih navedenih ministara u svim analiziranim tekstovima isključivo su negativni i ocijenjeni su ocjenom 1. Zanimljivo je da su u Novostima **isključivo negativno u više tekstova opisani i svih**

četvero zastupnika Hrvatske demokratske zajednice u Europskom parlamentu – Karlo Ressler, Tomislav Sokol, Željana Zovko i Sunčana Glavak. Najneutralnije Novosti su izvještavale o HDZ-ovu potpredsjedniku Vlade i ministru graditeljstva Branku Bačiću kojeg su ocijenile sumarnom ocjenom 2,6 te o HDZ-ovu ministru obrane Ivanu Anušiću koji je ocijenjen sumarno ocjenom 2,57. Valja napomenuti da je Bačić dužnost ministra preuzeo u siječnju, a Anušić u studenom 2023. Unatoč tomu što njihovi opisi prosječno odskaču od opisa njihovih stranačkih kolega, valja napomenuti da su i ocjene tih dvaju ministara **tek granično neutralne u sumarnom zbroju.**

Opisi bivših i sadašnjih ministara u Vladi Andreja Plenkovića ukupno su ocijenjeni srednjom ocjenom 1,43. O članovima Vlade u prosjeku se pisalo isključivo negativno. Još lošije sumarno su ocijenjeni aktualne i prijašnje članice i članovi vladajuće stranke. Ukupno su sumarno ocijenjeni srednjom ocjenom 1,22. Premda se Novosti predominantno financiraju iz sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske, izloženi podaci sugeriraju da se u tom tjedniku nipošto ne može govoriti o favoriziranju stanke na Vlasti. Štoviše, sumarni podaci pokazuju da autori Novosti izrazito negativno prikazuju dužnosnike Hrvatske demokratske zajednice. **Čak 60 % članica i članova stranke na vlasti tijekom cijele 2023. niti jednom nije opisana u neutralnom ili pozitivnom kontekstu, već su opisivani isključivo negativno, odnosno u gotovo svim svojim spominjanjima u tekstovima Novosti navode se isključivo njihove negativne karakteristike i negativne karakteristike njihovih postupaka.** Preostalih 40 % članica i članova Hrvatske demokratske zajednice prikazano je tek ponešto bolje, ali je samo opise nekolicine njih moguće kategorizirati kao neutralne, dok se većina opisa može karakterizirati kao vrlo negativna.

S druge strane, opisi članica i članova Samostalne demokratske srpske stranke čiji su lideri ujedno i čelnici ljudi organizacije odgovorne za izdavanje

tjednika Novosti u tom su tjedniku ocijenjeni uglavnom pozitivno. Prosjek prosječnih ocjena članica i članova SDSS-a iznosi 4,48. Činjenica je da su opisi članica i članova SDSS-a najbolje ocijenjeni opisi predstavnika političkih stranaka u tjedniku Novosti, no prilikom prosudbe tog podatka valja ipak naglasiti da su članice i članovi te stranke ujedno nerijetko predstavnici srpske nacionalne manjine i u Hrvatskom saboru i u jedinicama lokalne i regionalne samouprave, a nerijetko u javnosti nastupaju i kao članice i članovi Srpskoga narodnog vijeća i drugih srpskih udruženja. S obzirom na to da bi primarna funkcija Novosti trebala biti praćenje i poticanje razvoja kulturne autonomije Srba u Hrvatskoj, ne treba čuditi da su članice i članovi SDSS-a kao sudionici kulturnih manifestacija, ali i osobe čijem se političkom i javnom djelovanju novinari Novosti imaju dužnost posvetiti, nerijetko u njihovu fokusu interesa, pa i afirmativnog pristupa.

Stranke koje su u desetom sazivu Hrvatskog sabora između 2020. i 2024. činile oporbu novinari tjednika Novosti različito su opisivali. Najnegativnije su opisani članovi Domovinskoga pokreta čiji su predstavnici u projektu tijekom 2023. godine u Novostiima dobili ocjenu 1,35. Primjerice saborski zastupnik Stephen Nikola Bartulica nije niti jednom spomenut u pozitivnom ili neutralnom kontekstu. Slijedi stranka Most čiji su opisi tadašnjih saborskih zastupnika ocijenjeni uglavnom negativno sa sumarnom ocjenom 1,56. Saborski zastupnik i gradonačelnik grada Sinja Miro Bulj u svim je člancima prikazan isključivo negativno, ukupnom ocjenom 1. Članice i članovi Socijaldemokratske partije Hrvatske (SDP) ocijenjeni su neutralno. Sumarno su dobili ocjenu 3,1. Na granici između uglavnom pozitivnog i neutralnog opisa nalazi se politička platforma Možemo opisi čijih su članica i članova u novinskim člancima tjednika Novosti bili ocijenjeni sumarnom ocjenom 3,69, najvišom ocjenom za političku stranku iza SDSS-a (4,48)

Javnim pozivom na temelju kojeg Srpsko narodno vijeće dobiva finansijska sredstava za izdavanje Novosti zabranjeno je financiranje političke djelatnosti pojedinaca, udruga i ustanova. I premda manjinskim novinama nije zabranjeno izvještavati o političkim prilikama u zemlji, osobito o onima koje se tiču manjinske politike i prava, očekuje se da se zbog svojeg posebnog položaja koji proizlazi iz načela pozitivne diskriminacije, ali i zbog javnih sredstava kojima se financiraju vrlo strogo pridržavaju načela novinarske objektivnosti te time zaštite manjinske zajednice od sudjelovanja u dnevnapoličkim sukobima koji ne mogu utjecati na dokidanje stečenih ustavnih prava nacionalnih manjina i ne odnose se na pitanja ustavno zajamčene kulturne autonomije. Neobjektivnim, sugestivnim i prema rezultatima ovoga istraživanja vrlo jasnim svrstavanjem te, kako je utvrđeno u pretvodnom poglavljju - otvorenim suprotstavljanjem ustavnom poretku RH - Novosti najveću štetu čine upravo srpskoj nacionalnoj manjini. Novinari ovoga tjednika nemaju politički legitimitet predstavljati srpski narod i prezentirati vlastite stavove kao stavove cijele srpske nacionalne manjine što, budući da su najveći i iz proračuna najizdašnije financiran list srpske zajednice u Hrvatskoj, de facto čine. Takvim pristupom, Novosti onemogućavaju i nužni pluralizam unutar srpske nacionalne manjine te dodatno potpiruju međunacionalnu mržnju i štete nužnom međunacionalnom dijalogu.

Iz srednjih ocjena danih opisima političkih stranaka nedvojbeno je da Novosti imaju vrlo jasnou političku agendu i izražavaju znatno veću simpatiju prema strankama ljevice, a napose da najpozitivnije izvještavaju o Samostalnoj demokratskoj srpskoj stranci čije je čelnštvo ujedno i čelnštvo njezina nakladnika. U cilju objektivnosti bilo bi da su političke stranke, osobito većinske političke stranke, prikazane neutralno, tj. da se opisi mogu klasificirati srednjom ocjenom 3 ili da su im srednje ocjene barem u donjim, odnosno gornjim granicama neutralnog opisa.

Ustaštvo ostaje u sivoj zoni

U prijedlogu MUP-a za izmjenu o prekršajima protiv javnog reda nijedne ne stoji za kakve su ušteđene propisane višestruke kazne.

PRIVEDLOGOM izmjeni prekršajima protiv mira, koji je Ministarstvom poslova krajnjim uputlju na vanje, predviđena je bitna promjena, prekršajima protiv javnog reda, u kojima je uvedeno je, između ostalog, za one koji remete javni red mjestu izvođenjem, reprozrama, skidanjem i tekstova ili istekstova, slike, crteža na dosadašnjim kazne za ovo izvršile, bile su najčešće kazni od 25, 27, 53 ili 150 eura u MUP-u, nije dovoljno da od djebla. Ovim promjenama povećanje na 700 eura predstavnici civilne seoske stranaka pozdravili kao prema surbivanju govor načelnika na društvo.

Međutim, predloženo ključno povećanje nedok je opis djebla ostalo na suprotnoj strani, da zaključi kako ne zdrave i simbole za

Naglašava da treba jasno reći da je "Za dom spremni" istjakujući ustaški pozdrav i da je bio koliko 1941. toliko i 1991., bez obzira na to jesu li se oni koji su ga koristili otvoreno nazivali ustašima ili ne. Ipak se nuda da će veće kazne dodano pridonijeti smirujuću stanju u društvu oko ovog pitanja.

— S obzirom na to da imamo iskuštu Bleiburg-a, vidimo da hrvatski nacionalizam radiće pada kada ga se opali po džepu. Smatram da će tako biti u ovom slučaju. Vrijeme se ipak mijenja. Sjetite se da je prije pet-šest godina bilo normalno da pred sjedištem Štrajkog narodnog vijeća u centru Zagreba ruči prouštak nastrojenih pojedinaca uzvukuje ustaške pozdrave. Više nije tako i draga mi je da u društvu dolazi do smirenja. Ponavljam, malo tko voli kada ga se opali po džepu — kazao je Klasić.

Za saborske zastupnike opozicije SANDRU
MILANOVIĆ (Možemo!) i ARSENU BAUKU (SDP)
neće biti ustaški pozdrav, ali će ih dobiti napravljeno

FRAGMENTI GRADA

Konzumerizam i kapitalizam

TREBA podizati svijest građana i odbaciti konzumerizam kao stil života koji je, nažalost, najčešća nuspojava kapitalističke ekonomije danas. Ta je rečenica dio većeg teksta na jednom od izložbenih plakata postavljenih posred glavne riječke ulice, na Korzu. Plakati su pak dio šireg projekta koji ima za cilj podizanje svijesti građana o zadnjoj godini u godinu. Jedan od

postavljenih posred glavne riječke ulice, na Korzu. Plakati su pak dio šireg projekta koji ima za cilj podizanje svijesti građana o zadnjoj godini u godinu. Jedan od

NOVO HOB

Sloboda stiska

Radni nacrt Zakona o medijima udar je na novinarstvo, a medijsku politiku svodi na pitanje distribucije javnog novca i drugih pogodnosti između različitih tržišnih igrača po ukusu trenutne vlasti

str. 4-5.

Marijini ratnici podzemlja

Novosti su istražile kroz

Klečanje na Peristilu početkom godine, ut. područja iz Peščare (Foto: Nikola Radovanović/PIXSELL)

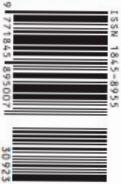
Novosti

STIĆI

#1232

Samostalni
srpski
tjednik

Petak 28/07/2023
123€ / 10 kn / 100 din

3 AKTUALNO

Novosti
Tjednik za racionalnu manjinu
#1217, petak, 14. travnja 2023.

10 STRANI RADNICI
СТРАНИ РАДНИЦИ

Novosti
Tjednik za racionalnu manjinu
#1214, petak, 24. ožujka 2023.

Na udaru rasista i izrabljivanja

PIŠE Paulina Arbutina

Rasizam na Europskom trgu

Dva rasistička napada na strane radnike
u centru Zagreba posljedica su dugotrajno
nepravedne i desničarske atmosfere

8 MEDJII

Novosti
Tjednik za racionalnu manjinu
#1217, petak, 14. travnja 2023.

om trebalo je provesti do siječnja 2022., tako
da se sredstvima Rochea. To nije napravljeno
jer nema novi-a, a do konca ove godine sve
zdravstvene ustanove koje liječe onkološke
pacijente trebaju biti povezane s HZP-om.

Na pitanje zašto Ministarstvo zdravstva
za projekti HZP-a koji slijedi u ovaj koji treba
finansirati Roche sada povlači sredstva prema
Planu za oporavak i ponovost, iz tog su nam
ministarstvo poslali odgovor koji nema smisla
citatim u cijelosti, jer je dugogodišnji i ne govori ap-
solutno ništa. "Društvo Roche d.o.o. nije ste-
klo nikakvu finansijsku korist od Hrvatskog
zavoda za zdravstveno osiguranje. Razlog
provedbe genetskog profiliranja u inozemstvu
do uspostave laboratorija u KBC-u Zagreb jest
taj što u Republici Hrvatskoj u ovom trenutku
ne postoji laboratoriј koji pruža mogućnost
takvog testiranja", stoji na kraju apsurdne ne-
mogućnosti odgovora na važnosti borbe protiv raka.

Jednako se u traženju odgovora o cijelom
projektu provela Kekin, koja je nekoliko
mjeseci nakon zauzimanog pitanja dobila
litanju o problemima.

Portal udruge U ime obitelji dobio
javni novac za pisanje o 'epidemiji
transseksualizma'

PIŠE Hrvoje Šimićević

Kako žica Narod

Vijeće za elektroničke medije dodijelilo
je sredstva za objavu tekstova na temu
'Epidemija transseksualizma u Hrvatskoj
i svijetu' na portalu Narod.hr, premda su
pred sobom imali... elji-
elji-
il
je

WhatsApp rupa (2)

PIŠE Jerko Bakotin

MUP i muplji

MUP je tek iz trećeg pokušaja donekle odgovorio što se
dogodilo s odabranim skupinama migranata iz procurje-
le WhatsApp prepiske, no njihova su obrazloženja nepot-
puna i ne posve logična. Sugovornici istraživačkog tima i
dalje smatraju da prepiska po svemu sudeći postoji radi ne-
službene evidencije policijskih postupanja prema migran-
tima i zataškavanja protjerivanja

VERRALNI napad, usred bijela
dana, na zagrebačkom Euro-
skom trgu, na dostavljača Wol-
ta i napadačko dizanje desnicice
u zrak i ostršćeno uživanje
'Hell Hitler' prilikom hapanja, zatim u no-
nim satima, na Ilici, verbalni, a potom i fizi-
čki napad na dvojicu radnika koji je potoc-
skljanju u obližnji kafic gdje opet bivaj-
napadnuti, kronika je registrirana napad-
u kojima su štive bili strani radnici iz Indije.

U oba slučaja policija je reagirala i ubitih
nasilniku. Registrirani napadi, oba na rasni
osnovi, otvaraju nove mučne teme za na-
društvo. Silnični rasistički napadi u Hrvatskoj
zasigurno ima više, ali ih žrtve ne prijavlju-
zgub doživljenu strahu. Atmosfera straha
strane radnike na hrvatskim ulicama dobre-
je dijelom posljedica godina podgrđivanja
sničarske atmosfere koja na svaku tacnicu
reagira ostršćeno i s mržnjom. Problemi
nem radnicima nisu samo govor mržnje i fiz-
ički napadi nego i neuredeni uvjet rada. U de-
gradski potonula Hrvatska iz koje su mi-
otili u zapadne zemlje, strani radnici
nije, Filipine, Bangladeš, tko je
Hrvatsku ušli legalno s radnom dozvom

Glavni tajnik Novog sindikata tom-
kih poručuje da svi strani radnici koji
Hrvatsku ušli legalno s radnom dozvom

ne budu učinjeni žrtvama

Nasuprot tomu u Novostima je politička pristranost, ali i promidžba pojedinih osoba i stranaka sasvim očigledna, a prema rezultatima ovoga istraživanja nedvojbeno. Prema tomu, **razvidno je da Novosti svojim izvještavanjem o političkim strankama i akterima direktno krše odredbu o zabrani finansiranja političke djelatnosti propisane općim kriterijima Javnog poziva Savjeta za nacionalne manjine.**

INSTITUCIJE

Prema istraživanjima koja od 1999. godine provodi **Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu**, povjerenje u institucije u Hrvatskoj je razmjerno nisko.¹⁷⁾ Povjerenje u institucije u Hrvatskoj u svim je istraživanjima ispod srednje vrijednosti na ljestvici od 1 do 5. Prema podacima iz 2020. godine, jedine institucije u koje građani imaju veće povjerenje od prosjeka su vojska koju građani ocjenjuju 3,62, policija koju ocjenjuju s 3,22 i Katolička Crkva koja dobiva ocjenu 2,75 prema povjerenju hrvatskih građana. Shodno tomu Baketa i Bovan naglašavaju da su u Hrvatskoj prisutne dvije vrste institucionalnog povjerenja – povjerenje u predstavničke institucije koje je razmjerno nisko te povjerenje u institucije sigurnosti koje je znatno više.¹⁸⁾ Usporede li se, s druge strane, srednje ocjene opisa istih institucija u tjedniku Novosti uviđaju se dijametralni pokazatelji.

Prema posljednjem istraživanju razine povjerenja u institucije provedenom 2020. godine, povjerenje u **hrvatsku policiju** bilo je ocijenjeno s visokih **3,22**, a od njega je bilo veće samo povjerenje u **vojsku koje je iznosilo 3,62**.¹⁹⁾ U tjedniku Novosti o radu policije pisalo se izrazito negativno. Srednja ocjena opisa

policije u tjedniku Novosti je 1,28. Povjerenje u sude dove prema istraživanju povjerenja u institucije iz 2020. iznosilo je niskih 2,04. Srednja ocjena kojom se može kvantificirati opisivanje kojim Novosti opisuju pravosudne institucije još je gora. **Državno odvjetništvo Republike Hrvatske** opisivano je isključivo negativno, **srednja ocjena mu je 1,11**, dok je Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (USKOK) bio nešto bolje tretiran. Srednja ocjena kojom se opisivao bila je uglavnom negativna. Ocijenjen je srednjom ocjenom 2. Čelnice navedenih tijela bile su također izrazito negativno ocijenjene. Glavna državna odvjetnica Zlata Hrvaj Šipek ocijenjena je ocjenom 1,14, dok je ravnateljica USKOK-a Vanja Marušić ocijenjena s 1,75.

Među društvenim institucijama političke stranke od početaka istraživanja povjerenja u institucije uživaju ili najmanje ili među najmanjim povjerenje građana. Od istraživanja 2011. povjerenje u njihovo funkcioniranje palo je ispod 2, a 2020. zabilježeno je da u njih povjerenje ima samo 1,89 od 5 hrvatskih građana. Uzveši srednje ocjene opisa članica i članova političkih stranaka u tjedniku Novosti predstavljene u prethodnom poglavljju, stranke desnog političkog spektra (HDZ 1,22; Domovinski pokret 1,35; Most 1,56) ocijenjene su ocjenom manjom od srednje vrijednosti povjerenja građana u političke stranke u Hrvatskoj, a članice i članovi stranaka lijevog političkog spektra analizom opisa tjednika Novosti ocijenjene su ocjenom višom od toga (SDP 3,1; Možemo 3,89). Valja napomenuti i da su Hrvatski suverenisti bili isključivo negativno ocijenjeni, dok je Radnička fronta bila ocijenjena srednjom ocjenom 3,67.

Institucija s najdužom tradicijom u Hrvatskoj tradicionalno se može pohvaliti s relativno visokim povjerenjem građana. Katolička Crkva prema istraživanju iz 2020. ima stupanj povjerenja ocijenjen s 2,75. **Novinari Novosti ipak o Katoličkoj Crkvi tijekom 2023. nisu napisali ništa pozitivno. Opisana je izrazito negativno, a zbirna joj ocjena iznosi 1.** Ukupno

17) Bovan; Baketa, „Stabilnost i/ili promjene?”, 29.

18) Isto, 31.

19) Isto, 43.

su velikodostojnici i svećenici Katoličke Crkve ocijenjeni prosječnom ocjenom 1,5.

Povjerenje u medije u Hrvatskoj prema istraživanju iz 2020. godine nešto je niže od povjerenja u Katoličku Crkvu te iznosi 2,45. Srednja ocjena opisa medija od strane tjednika Novosti u Hrvatskoj je 1,63. Primot valja napomenuti da su u tome prisutne znatne oscilacije. Većinu medija čiji rad se kritizira ocijenjeni su izrazito negativno. Svim negativnim ocjenama ocijenjeni su Glas Koncila, Narod.hr i Poskok.info, a ako se u obzir uzmu i ocjene njihovih novinara, tek nešto bolje prošli su Slobodna Dalmacija i Jutarnji list. **Hrvatsko novinarsko društvo (HND)**, s druge je pak strane ocijenjeno s prosječnih 3,63, a predsjednik tog društva Hrvoje Zovko kao i članica društva i predsjednica Europske federacije novinara Maja Sever ocijenjeni su srednjom ocjenom 3 – prikazani su neutralno. Povjerenje u udruge civilnog društva u Hrvatskoj je 2020. iznosi 2,41, a u novinskim prikazima Novosti i po ovom su primjeru vidljive velike oscilacije u prosječnoj ocijenjenosti udruga civilnog društva. I dok su neke poput HND-a opisivane neutralno ili pak uglavnom pozitivno poput Srpskoga narodnog vijeća koje ima srednju ocjenu 4,25, neke udruge civilnog društva opisivane su isključivo negativno. **Primjerice opisi udruga U ime obitelji, udruge Vigilare, Matice hrvatske i Hrvatske udruge novinara i publicista ocijenjeni su isključivo negativno.**

Srednje ocjene opisa institucija u hrvatskom društvu na stranicama tjednika Novosti uglavnom su lošije od srednjih ocjena povjerenja građana u institucije u hrvatskom društvu koje je prema istraživanjima Fakulteta političkih znanosti ionako na niskoj razini. Time se za razliku od prethodno utvrđenog ne krše, ali i ne ispunjavaju kriteriji Javnog poziva Savjeta za nacionalne manjine.

STUDIJA SLUČAJA: Neprofesionalno i manipulativno izvještavanje o zbivanjima na sastavnica Sveučilišta u Zagrebu

1) Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu

Slučaj imenovanja Vlatke Vukelić za novu dekanicu Fakulteta hrvatskih studija privukao je pozornost novinara Novosti, te su u tri broja izvještavali o toj temi. Vlatka Vukelić je izvanredna profesorica povijesti na Fakultetu hrvatskih studija, a između ostalih, nositeljica je kolegija „Jugoslavenski komunistički zločini“, „Kultura pamćenja i mjesta sjećanja“ te „Demokratske promjene u Republici Hrvatskoj“. U njezinom akademskom opusu nalazi se i knjiga „Četničke postrojbe u službi Nezavisne Države Hrvatske“. Drugi profesionalni interesi su joj Rimsko doba te njezin rodni kraj Sisak. Profesorica Vukelić je krajem 2022. godine na Fakultetskom vijeću Fakulteta hrvatskih studija izabrana za dekanicu sastavnice Sveučilišta u Zagrebu, te je sljedeći korak bio potvrđivanje profesorice Vukelić za dekanicu Fakulteta hrvatskih studija na Senatu Sveučilišta u Zagrebu na čelu s rektorem Sveučilišta prof. dr. sc. Stjepanom Lakušićem. Iako je imenovanje Vlatke Vukelić za dekanicu bilo na dnevnom redu sjednice Senata Sveučilišta u Zagrebu 18. travnja, nakon sastanka Rektorskog kolegija koji je prethodio sjednici, točka je uklonjena s dnevnog reda. Vlatka Vukelić je u člancima Novosti bila opisivana isključivo negativno, a srednja ocjena njezinih opisa je ocjena 1.

Vlatka Vukelić je 2018. godine na dan nakon obljetnice „Oluje“ objavila fotografiju sebe i osobe zaoigrnute HOS-ovom zastavom s natpisom „Za dom spremni“. Dana 28. travnja 2023. novinar Hrvoje Šimičević u članku „Dekanica kakva ne dolikuje“ navodi:

„U civiliziranoj zemlji samo bi ovaj detalj bio dovoljan za okončavanje aktualne javne dileme treba li Vlatka Vukelić biti potvrđena za dekanicu Hrvatskih studija ili je zbog kontroverzne akademsko-političke biografije nedostojna takve pozicije.“

Osim što autor insinuirala da Hrvatska nije civilizirana zemlja, autor proziva profesionalni rad profesorice Vukelić kontroverznim, bez dodatnih objašnjenja.

Dalje u istom članku, Šimičević navodi:

„Kad su članovi krajnje desne stranke HSP AS i njihova dopredsjednica Vlatka Vukelić odavali počast u Jasenovcu, progovarali su iz opisane pozicije. Kao dileri najgore proustaške laži.“

Prema članku 6. Kodeksa časti hrvatskih novinara, dokumenta Hrvatskoga novinarskog društva, „U svim novinarskim prilozima, pa tako i u komentariima i polemikama, novinar je dužan poštovati etiku javne riječi i kulturu dijaloga te uvažavati čast, ugled i dostojanstvo osoba ili skupina s kojima polemizira. (...). Nazivajući članove stranke HSP AS i Vlatku Vukelić „dilerima laži“, Šimičević ne uvažava dostojanstvo ljudi o kojima izvještava.

U broju Novosti objavljenom 19. svibnja 2023. godine, novinar Igor Lasić u članku „Kao da je nema“ piše:

„Ona je ostala pri svojim tvrdnjama, degutantnim kakve već jesu, a sveučilišno vodstvo na čelu s novim rektorom Stjepanom Lakušićem nije smoglo ni minimum akademsko-upravnog karaktera da se izjasni o suštini ovog mučnog predmeta.“

„Degutantne tvrdnje“ koje Lasić spominje trebala bi biti akademska mišljenja profesorice Vukelić, što je još jedan primjer neuvažavanja časti i ugleda sveučilišne profesorice. Nadalje, Sveučilište u Zagrebu je zbog manjka informacija o „mučnom predmetu“

– imenovanju profesorice Vukelić dekanicom – proglašeno loše upravljanim, iako se radi o najdugovjećnjem sveučilištu u Republici Hrvatskoj.

Potvrđuje se da se novinari Novosti koriste uvredama i optužbama prilikom izvještavanja o jednom sveučilišnom procesu, a one su utemeljene na osobnom neslaganju s akademskim proučavanjima i razmišljanjima sveučilišne profesorice Vukelić, koja se, između ostalog, bavi kompleksnim temama 20. stoljeća i hrvatske povijesti.

2) Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu

Još jedan primjer subjektivne novinarske prakse prema profesorima i institucionalnim sastavnicama najvećeg sveučilišta u Hrvatskoj vidljiv je i u tekstu o diplomskom radu studentice Fakulteta strojarstva i brodogradnje, čija je mentorica profesorica Vera Rede, a rad nosi naslov „Osrt na tehničke materijale u Bibliji“.

U članku naslova „Zona umraka“, objavljenom 17. veljače 2023. godine, novinar Boris Dežulović piše o radu:

„...i nije više pitanje je li netko na zagrebačkom Građevinskom fakultetu već „široko zahvatio struku“ i diplomirao s temom “Osrt na građevinske materijale u ‘Tri prašćica’“

Autor uspoređuje najtiskaniju knjigu u povijesti te svetu knjigu jedne od najvećih svjetskih religija, s dječjom basnom i pričom za laku noć. Iako je u Hrvatskoj **pravo na slobodu vjeroispovijesti ustavno zajamčeno** člankom 40. Ustava Republike Hrvatske, **Dežulović diskriminira svetu knjigu kršćanstva** uspoređujući analizu kompleksnih stranica Biblije s pričom o „Tri prašćica“.

Nadalje, u Dežulovićevoj kolumni je **omalovažen rad i akademska karijera sveučilišne profesorice Vere Rede** koja je u kolumni nazvana „mentoricom“

pod navodnim znacima. Dežulović je također koristeći propagandnu tehniku "krivnje zbog povezanosti", prof. Rede, koju prikazuje kao svog protivnika, povezao sa gđom Markić, pripadnicom skupine demoniziranih osoba u Novostima - kako bi diskreditirao znanstveni rad prof. Rede.

Dežulović piše i kako se „na nekoć zajebanom zagrebačkom strojarstvu“ danas može diplomirati sa spomenutom temom, a u kolumni se koristi i izrazima „debili“, cijeli događaj naziva „uvjerljivom satirom“ i kako je sam „bio uvjeren da je zajebancija“. Tako se nanovo koristi uvredama prilikom izrazito subjektivnog izvještavanja o jednom sveučilišnom procesu.

RUKA RUKU MIJE: Povezanost tjednika Novosti i Hrvatskoga novinarskog društva

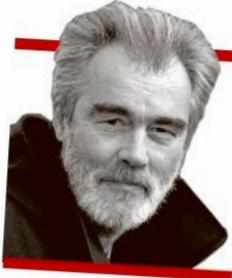
Hrvatsko novinarsko društvo jedno je od hrvatskih novinarskih udruženja kojemu je na čelu novinar Hrvoje Zovko. Istaknuta članica društva te također novinarka Hrvatske radiotelevizije Maja Sever predsjednica je Europske federacije novinara. Premda su opisi udruga civilnog društva generalno ocijenjeni lošijom ocjenom od srednje ocjene povjerenja u institucije hrvatskih građana prema istraživanju iz 2020. godine, Hrvatskom novinarskom društvu i njegovim glavnim akterima u opisima novinara tjednika Novosti dodijeljene su natprosječne ocjene.

Ovom analizom pokazano je kako uređivačka politika tjednika Novosti odudara od općih kriterija koje je taj tjednik dužan poštovati kao manjinski list kojemu se dodjeljuje javni novac posredstvom Savjeta za nacionalne manjine. Također, analiza pokazuje da su u tjedniku Novosti prisutne zabrinjavajuće

tendencije podrivanja ustavnog poretka Republike Hrvatske. Unatoč tomu novinari tjednika Novosti dobitnici su niza nagrada koje dodjeljuje Hrvatsko novinarsko društvo. Primjerice, za 2023. godinu dvije je nagrade dobio novinar Novosti Hrvoje Šimičević, a nagradu za životno djelo novinar Viktor Ivančić. Nagradu za novinara godine Hrvatsko novinarsko društvo u 2021. godini dodijelilo je novinaru Novosti Borisu Dežuloviću, a nagradu za pisano novinarstvo novinarki Tamari Opačić. Nagradom za životno djelo te je godine nagrađen novinar Novosti Marinko Čulić. U tom se kontekstu potpuno opravdano nameće pitanje kako je moguće da je nagrađenost novinara Novosti obrnuto proporcionalna njihovom poštovanju propisa o izdavanju manjinskih glasila i hrvatsko-ugrađenosti.

Zašto dolazi do takva raskoraka najbolje se može uočiti ako se analizira koordiniranost tjednika Novosti i HND-a u pogonu javnih kritika pisanja tog tjednika i njegova javnog financiranja. Kada je u travnju 2023. godine Hrvatski tjednik objavio tekst svog glavnog urednika Ivice Marijačića u kojem se kritizira javno financiranje Novosti i propitkuje utemeljenost i primjerenost diskriminatornih i uvredljivih tekstova koji se u njima objavljaju, u obranu Novosti stali su pučka pravobraniteljica Tena Šimonović Einwalter, potpredsjednica Vlade iz redova Samostalne demokratske srpske stranke Anja Šimpraga i Hrvatsko novinarsko društvo. Napise je Hrvatskog tjednika HND nazvao opasnima, proglašio ih je etiketiranjem i huškanjem na diskriminatornoj osnovi te pozvao „tijela kaznenog progona na reakciju“. Kada se u Hrvatskom saboru nedugo potom održala rasprava o Izvještaju o provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i utrošku novca iz državnog proračuna za potrebe manjina u 2021. godini povodom koje je dio saborskih zastupnika desnoga političkog spektra postavio pitanje opravdanosti javnog financiranja tjednika Novosti, Hrvatsko novinarsko društvo ponovno je reagiralo navodeći o novinarima

Kuka i nauka

Piše Viktor Ivančić

**Postjugoslavensko
antijugoslavenstvo
raste na krilima
nepriznate
frustracije: u borbu
protiv totalitarne
crvene nemani
uložena je silna
količina naknadne
kuraže, akumulirane
susprezanjem iz
doba dok je neman
bila**

pr
neko
ga

GRAJA koja se nadigla oko jednoga znanstveno-goničkog esej politologinje MIRJANE KASAPOVIC, gdje se ona energično obraćačuva s Jugoslavijom i jugoslovensinama, s postjugoslavijom i postjugoslovensinama, rezultat je medijskoga populariziranja teksta, a ne njegova intrigantnog sadržaja. Hrvatski medijski *mainstream*, naime, ne propušta ni jednu priliku da upozori na opasnost od Jugoslavije, makar ova davaš samo akademiske znakove života, pa je od osamostaljenja države ova valjda petsto sedamdeset i osma uzbunna s istom polazišnom osnovom.

U sadržajnom smislu, pak, esej se bitno ne razlikuje od većine radova u zborniku 'Duhovna obnova Hrvatske' što ga je 1992. objavila Vlada RH, angažirajući 70-ak nacionalno osvijestenih intelektualaca da izrade smjernice za, kako stoji u uvodu, 'kulturno oslobođenje i moralni oporavak hrvatskog društva'. Tamo su uvažene akademice velike poput DUBRAVKE JELČIĆA, PETRA ŠEGEDINA ili DUJE VIDMAROVICA već objasnile da se Hrvatska 'morá očistiti od jugoslovenskog i komunističkog kukulja', da je jugoslovensko 'njopasanjska kuga koje smo ikada bovali', da 'Jugoslavensko i hrvatska historijska svijest ne mogu ići zajedno i to same slike'. Sada je tek glogov kolač zabijen u jugoslovensko truplo s već vremenske zadajline.

S autoricim osnovnim temama – da je Jugoslavija bila 'njopasanjska europska država, stotjeća'; da je u Jugoslaviji na snazi bio totalitarizam, a ne autoritarni politički poredak; da je 'postjugoslavensko' neodrživi konstrukt koji su smislili nostalgični profesori, potkrnuti slijepom mržnjom prema hrvatskim državotvornim postignućima –

tivno hrvatski

Stoga implicitna poruka članka profesarice Kasapovic, dodamo li joj nedostajući samoreferenti, može glasiti i ovako: težina totalitarizma legitimira kukavčuk onih koji su o njemu šutjeli. Što je totalitarizam snažniji, kukavčuk je opravдан. Totalitarizam maksimalna intenzitetu pred pojedinca stavlja perverziran hamletovsku dilemu: biti ili kukavčuk ili ne biti uopće?

Tvrdoča sistema, dakle, normalizira

meksika, čini samozamujvom, gnjevacu

strukture njegova interkulnalog i morali-

nog integracije. U slučaju da nije tako – u

slučaju da je dinamično optike nekadašnji

mrak nije toliko gust – da način glasnosti,

u kontekstu nekadašnje sutiće, može biti

vrijedna jedino dubokog prezira. Utoliko se

kvalitetnim ocrtavanjem mrvoga režima

stvara najbolji izgovor za davnu ustrašenost

i tih adaptacija.

Jedna od specifičnosti

slavije

Ivan Aralica pritom nije izmisljio
prezentant impresivne armije ma-
tigra, od DALIBOROVE BROZOVICE i
SOKOLA u akademskom, do OBRAZ-
CA i HLOVERKE NOVAK ŠKIZE i u
me poju. Publicisti koji se u samoj
demokratskoj Hrvatskoj najgori
štaju u hajke na ostakce jugo-komu-
nisti, poput JOŠKA CELANA ili JOSI-
CA, neku su bili smjerni čuvari par-
kursa, došle da su, na primjer, izvedbe
Nikola Šubić Zrinski proglašavali 't-
atru' ili knjige iz kasnih osamdeset-
šavi upozorenjem kako bi raspad JI
vije predstavljao najveću zamisliju na
za hrvatski narod.

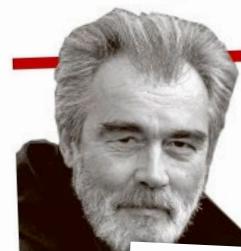
Piše Viktor Ivančić

Količ
u moje
je
z
i kori
Republ
pret
unive

Sile HOSovine

Ivanu Penavi i Domovinskom pokretu uspjelo je da predizbornu Kolonu sjećanja u Vukovaru – bez otpora i prosvjeda – pretvore u veličanje Hos-a, defile ustaškog znamenja i vlastitu stranačku propagandu

(Foto: Borna Jakulić/PIXSELL)

Piše Viktor Ivančić

Dream

Z

ATO na onoj tabli stoji moje ime,
kad ja nemam ništa s tim? Zašto
ne piše ANDREJ PLENKOVIC, nego
piše Republika Hrvatska? kaže
gospoda neodređeno, dobro, sug-
stvivo se nagnjuti ka svegoruču.
'Na kojoj tabli?' upita Andrej Plenković,
do stužljivo.

'Na onom semaforu u centralnoj sali zgrade
UN-a', podvikne gospoda. 'Tamo lijepo stoji
da je Republika Hrvatska među 14 Šapackih
zemalja koje su glasale protiv UN-ove rezolu-
cije o humanitarnom primirju u Gazi. I sad
je u srednjem komentari: Repu-

'Odatle mo-
Pravilo kuć-
ne biljke
nekog kono-
za i kažem
s Republikom
već sjeli na

'Ne želim
kne Andre-
ustati, ali
ne rauciti p-
dala. Miša-
tijelo nje-
'U redi', Va-
ravku. Va-

3 ISTRAŽUJEMO I ISTRAŽIVAMO

Novosti
Tjednik za racionalnu manjinu
#1222, petak, 19. svibnja 2023.

Vijeće za

Tri mjeseca prije nego što
Vigilare da ukloni kampa-
posvajanja' zbog diskrimi-
nacije ustanovilo je da u
ma ničeg spornog. Traž-
koj su procjenu donij-
prekida točno na počet-

UPANIJSKI sud u Zagrebu donio je u ožujku presudu protiv ul-
trakonzervativne udruge Vigili-
are. Presudom je utvrđeno da
e udruga pod presudom VICE
jim brojnim aktivnostima, pa
ampanje 'Zaštita djece od na-
jema', diskriminalna, poticala
i uzmetnjujući LGBTIQ
obijeti. Udrugi je nažaleno
i izdralj, prestane objavljiva-
roske parnice koju je pro-
du udruga Dugine boje. Tu
sude, u prosincu 2022., godi-
šnjice medije (VEM) koja
je radi radja, televiziju i
težaj domjelo je suprot-
na kampanja udruge Vigili-
are. Kolektivno nazivaju
sjetilima spolnih bolesti
i vezu s pedofilijom
iskriminatorima. Član-
isu prepoznati krije-
nici u kojih su navede-
ni i izgovoreni. Prijavu
tvjetnica NATASA VAJ-
A o suštvo suprotnosti
u nom sadržaju između
glavnog radiotelevi-
ma ovlasti blokiranja
i te seško ogrijeće
ne na dodatnu potrebu
postoji cjevotra-
tje na kojoj je do-
kumenta, odnosno je
u trenutku kad je
na je 8. prosinca
u JOSIP POPOVAC.

argumenata za navedene
sudije i poticajem
za uvođenje sankcija, preko Zakona o
elektroničkim medijima. U članku 14., stav-
ka 1. tvrdi se na koji se prejavitelj Vaj-
a pozvala, piše da je u programu 'zabranj-
eni', pogodoviti poticanje i širenje
ženje ili diskriminacije na osnovi (...) nado-
štenice, izražavanja ili spolne orijen-
te. Ako VEM većinom glasova odluci da
prekršenja ova odredbi, oni imaju mandat
da privremeno ili trajno oduzmu koncesi
televizijske emisije. U skladu sa zakonom
televizijske emisije, oni mogu da
sedam godina tako je na tri dana uga-
šuju televizijsku emisiju. Prvi
članovima VEM-a imali su pritom i os-
mogledi na još gore izjave. U nalet-
im mobitelima ispisala, i gesti i voditelji pot-
ospredili zoolofiji i pedofiliji s homose-
ksualnim osobama i njihovim pravim. Po
javno dostupnim podacima, radi se o jed-
nom od najgorih homoseksualnih sadržaja koji
Hrvatskoj pojavio na bilo kojoj televizijskoj
postižnja dva desetljeća.

Clanovim vrem-a imali su pritom i os-
mogledi na još gore izjave. U nalet-
im mobitelima ispisala, i gesti i voditelji pot-
ospredili zoolofiji i pedofiliji s homose-
ksualnim osobama i njihovim pravim. Po
javno dostupnim podacima, radi se o jed-
nom od najgorih homoseksualnih sadržaja koji
Hrvatskoj pojavio na bilo kojoj televizijskoj
postižnja dva desetljeća.

Novosti: „Riječ je o istaknutim hrvatskim novinarkama i novinarima ovjenčanim brojnim nagradama Hrvatskog novinarskog društva. HND-u je jasno da ovakva kampanja nije slučajna, ali upozorava kako je ovakva retorika koja se iz opskurnih tjednika prebacila u saborske klupe iznimno opasna i da je ovo sad već otvoreno crtanje mete na čelo našim kolegicama i kolegama. Stoga postavljamo pitanje tko će preuzeti odgovornost ako se nešto dogodi novinarkama i novinarkama i svim zaposlenicima u Novostima“. Istodobno si predsjednik HND-a Hrvoje Zovko koji potpisuje ovo priopćenje očigledno nije postavio pitanje hoće li upravo HND i Novosti biti odgovorni ako se što dogodi novinarkama Hrvatskog tjednika koje se naziva povijesnim revisionistima, zagovarateljima ustaškog diktatora Ante Pavelića i huškačima ili pak desnim političkim strankama koje Novosti nazivaju „neoustaški orientiranim“. Članica HND-a i predsjednica Europske federacije novinara Maja Sever otišla je i korak dalje pa je u tjedniku Novosti najavila da će u ime organizacije kojom predsjeda uputiti dopis o napadima na Novosti organizaciji *Media Freedom Rapid Response* koju za praćenje kršenja slobode medija u državama članicama EU-a i državama kandidatkinjama financira Europska komisija.

Grubim i neprofesionalnim napadom na slobodu govora protivnih svim kodeksima novinarske časti i svim međunarodnim dokumentima koji jamče pravo na slobodu govora, predstavnici Hrvatskoga novinarskog društva nastojali su na stručnoj, nacionalnoj i europskoj razini legitimirati tvrdnju da je svaka javna kritika javnog financiranja tjednika Novosti, ali i svaka javna kritika skandaloznog, nepri-mjerenog, diskriminacionog i neustavnog pisanja tog tjednika – govor mržnje, diskriminacija po naci-onalnoj osnovi i pokušaj gušenja slobode govora i slobode medija. Potpuno neskrivenim svrstavanjem na stranu javnog financiranja privilegiranog tjednika i javnog linča novinara i urednika nezavisnog i o javnim sredstvima neovisnog Hrvatskog tjednika,

Hrvatsko novinarsko društvo pokazalo je svoju očiglednu pristranost koja je vidljiva i uvidom u laureate HND-ovih nagrada, ali i iz činjenice da društvo nikada nije reagiralo na tekstove koji obiluju diskriminacijom i govorom mržnje, a kakvi se u tjedniku Novosti objavljuju u gotovo svakom broju. Izdavanjem priopćenja i najavljuvanjem tužbi nakon „svake javne kritike“ Novosti, predstavnici HND-a pružili su podlogu novinarkama Novosti za još nesmiljeniji napad na političke neistomišljenike i nastavak širenja mržnje.

Hrvatsko novinarsko društvo vjerni je branitelj tjednika Novosti od svake javne kritike, bilo da dolazi iz drugih novinskih redakcija, bilo da dolazi od političkih aktera. Upravo u toj činjenici valja tražiti odgovor na pitanje zašto su opisi Hrvatskoga novinarskog društva i njegovih visokih dužnosnika intonirani znatno pozitivnije od intonacije opisa drugih udruga civilnog društva. Štoviše, kvalitativnom analizom sadržaja tjednika Novosti u 2023. godini moguće je uvidjeti da se na stranicama toga tjednika podupiru gotovo sve akcije koje Hrvatsko novinarsko društvo organizira, daje se potpora njihovim javnim zahtjevi-ma, priopćenjima i reakcijama, prenose njihove javne okrugle stolove i tribine te se njihovi glavni akteri intervjuiraju i obilno prenose.

Novosti su tako poduprle HND-ov prosvjed „Oprostite što smetam, ne mogu disati“ potaknut smrću novinara Vladimira Matijanića, kao i s tim povezan poziv na smjenu ministra zdravstva Vilija Beroša. Također valja naglasiti i da je tjednik u nakladi Srpskoga narodnog vijeća opširno izvještavao o reakcijama HND-a na najavu izmjena Zakona o kaznenom postupku, iznoseći optužbe da se najavljenim izmjenama zakona želi istraživačkim novinarkima ograničiti sloboda govora. Na isti su način novinari Novosti jednodušno podržavali izrazito negativan stav Hrvatskoga novinarskog društva o najavljenim izmjenama Zakona o medijima. Tom su prigodom i na svojoj naslovnici napali ministricu kulture i medija Ninu Obuljen Koržinek. I u tom je slučaju koordiniranost

djelovanja HND-a i pisanja tjednika Novosti bila očigledna, tj. Novosti su i tom prigodom poslužile kao megafon interesa Hrvatskoga novinarskog društva. U tekstu Igora Lasića „Medijski injektor“ u kojem se napada nacrt Zakona o medijima izneseni su argumenti identični onima koje je netom prije u priopćenju iznio HND, a ta se organizacija u tekstu i izravno brani: „Najviše laže valjda Hrvatsko novinarsko društvo, realno jedina relevantna generalno-strukovna medijska organizacija u ovoj zemlji, tvrdeći da su njegovi predstavnici u radnoj skupini za pripremu zakona mučki zaobiđeni.“²⁰

20) Novosti. Samostalni srpski tjednik, 28. 7. 2023., broj 1232.

Uzme li se u obzir sve navedeno jasno se može zaključiti da između redakcije tjednika Novosti i Hrvatskoga novinarskog društva postoji višestruka suradnja i međuovisnost djelovanja. Po principu *ruka ruku mije* Novosti s jedne strane svesrdno podržavaju i propagiraju inicijative Hrvatskoga novinarskog društva koje zauzvrat brani ovaj tjednik od javnih kritika i dodjeljuje nagrade novinarima Novosti. Takva očigledna razmjena usluga ne šteti samo ukupnoj kvaliteti hrvatskoga medijskog prostora, već dugočrno nanosi štetu povjerenju građana u cijelokupno civilno društvo i medije u cjelini.

ZAKLJUČAK

Za izdavanje Novosti i podlistaka tog tjednika u 2023. godini isplaćeno je 674 tisuće eura, a u tekućoj 2024. 713 tisuća eura i to posredstvom Savjeta za nacionalne manjine koji svake godine raspisuje Javni poziv udrugama i ustanovama nacionalnih manjina za predlaganje programa ostvarivanja kulturne autonomije. U tom su pozivu definirani opći kriteriji dodjeljivanja finansijskih sredstava. Analizom sadržaja Novosti utvrđeno je da Novosti u malom i gotovo neznatnom postotku izvještavaju o kulturnim i umjetničkim događanjima i organizacijama te o kulturnom amaterizmu srpskog naroda u Hrvatskoj. Time Novosti ne ispunjavaju svoju temeljnu kriterijima propisanu zadaću – doprinos očuvanju etničkog, kulturnog i jezičnog identiteta srpskog naroda u Hrvatskoj. Sadržaj Novosti najvećma je usmjeren na izvještavanje i komentiranje aktualnih dnevnapoličkih zbivanja u čemu je vidljiva izrazita politička pristranost što ne doprinosi jedinom političkom kriteriju Javnog poziva – održavanju i podizanju dostignute razine ostvarivanja etničkih prava značajnih za pripadnike nacionalnih manjina. Osim što političkom pristranošću ne doprinose napretku i izlažu riziku položaj srpske

nacionalne manjine u Hrvatskoj, protežiranjem Samostalne demokratske srpske stranke čije je čelnštvo ujedno i čelnštvo nakladnika Novosti, uredništvo tog lista direktno krši opći kriterij Javnog poziva kojim se zabranjuje financiranje političke djelatnosti pojedinca i organizacija. Promicanjem izrazito negativne percepcije institucija u Hrvatskoj Novosti ne ostvaruju niti jedan od općih kriterija javnoga poziva. Novosti ne pridonose toleranciji, međuetničkom i međukulturalnom povjerenju. Otežavanjem, a ne poticanjem integracije također ne doprinose kulturnom, društvenom i gospodarskom razvoju Hrvatske. Javnim blaćenjem hrvatskih nacionalnih simbola, Domovinskog rata i hrvatskih branitelja izravno podržavaju ustavno-pravni poredak Republike Hrvatske. Budući da ne ispunjavaju niti jedan od navedenih kriterija Javnoga poziva, ne ispunjavaju uvjete nužne za dodjelu javnih sredstava i prema tome dobivaju ih protupravno. Prema svim kriterijima Novosti ne smiju dobivati javni novac i njihovo bi javno financiranje trebalo što hitnije dokinuti.

Udruga U ime obitelji izražava zabrinutost što Javnim pozivom Savjeta za nacionalne manjine i Kriterijem za dodjelu istih sredstava nisu jasnije propisani uvjeti na temelju kojih Savjet za nacionalne manjine može dokinuti finansijsku podršku onim ustanovama i udružama nacionalnih manjina za koje se tijekom perioda financiranja utvrdi da eklatantno krše kriterije Javnoga poziva kako je to u slučaju tjednika Novosti. Vlada Republike Hrvatske i Savjet za nacionalne manjine stoga se pozivaju da preciznijim i detaljnijim kriterijima urede uvjete koje moraju zadovoljiti manjinska glasila i drugi projekti ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina kako bi se na taj način sprječile zloporabe kakvima se služi redakcija tjednika Novosti i njihov izdavač Srpsko narodno vijeće.

Na temelju ove analize nameće se pitanje Savjetu za nacionalne manjine – kako je moguće da su Novosti svojim sadržajem ne ispunivši niti jedan kriterij

Javnog poziva i u 2024. godini ostvarile uvjete finansiranja ako je Javnim pozivom propisano da udruge i ustanove koje su financiranje ostvarile u prethodnoj godini, financiranje u tekúoj godini ostvaruju na temelju izvještaja za prethodnu, tj. 2023. godinu? Budući da je ovom analizom utvrđeno da Novosti sadržajem objavljenim u 2023. godini ne ispunjavaju i krše odredbe javnoga poziva, opravdano je pretpostaviti da im je financiranje u 2024. godini trebalo biti uskraćeno.

Udruga U ime obitelji apelira na izdavača tjednika Novosti – Srpsko narodno vijeće da, u interesu srpskog naroda u Hrvatskoj i svih hrvatskih građana koji nastanak i objavljivanje tjednika Novosti financiraju, počne skrbiti da se taj tjednik počne oblikovati u okvirima propisanim Javnim pozivom Savjeta za nacionalne manjine. Također, ako Novosti nisu voljne modificirati vlastitu uredišćku politiku, poziva ih se da se više ne prijavljuju za dodjelu sredstava za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina i prestanu na taj načini zlorabiti javni novac hrvatskih poreznih obveznika.

Sve dionike javnog života u Hrvatskoj, sve političke, medijske i kulturne djelatnike poziva se na promociju i zaštitu ustavnog poretka Republike Hrvatske i njegovanje njegovih temeljnih vrijednosti – integrativnosti, demokratičnosti, pluralizma i uključivosti. Samo produbljivanjem povjerenja, a ne produbljivanjem razdora između hrvatskog naroda i svih nacionalnih manjina koje u Hrvatskoj žive može se dugoročno izgrađivati funkcionalno i zdravo društvo u suverenoj Hrvatskoj.

Udruga **Uime obitelji**
zahvaljuje svim pojedincima
i institucijama koji su
pomogli u prikupljanju
podataka kao i onima koji
su analizu poboljšali svojim
komentarima i sugestijama.

u ime obitelji